

 **Zakon o avtorskih in
sorodnih pravicah**

Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah

Prvo poglavje

SPLOŠNE DOLOČBE

Predmet zakona

1. člen

Ta zakon ureja:

1. pravico avtorjev na njihovih delih s področja književnosti, znanosti in umetnosti (avtorska pravica);
2. pravice izvajalcev, proizvajalcev fonogramov, filmskih producentov, radijskih ali televizijskih (RTV) organizacij in založnikov (sorodne pravice);
3. individualno in kolektivno uveljavljanje avtorske in sorodnih pravic.

Javnost

2. člen

Izraza "javen" ali "javnost" po tem zakonu pomenita, da gre za večje število oseb, ki so izven običajnega kroga družine ali kroga osebnih znancev.

Objava in izdaja

3. člen

(1) Objava po tem zakonu pomeni, da je avtorsko delo ali predmet sorodne pravice z dovoljenjem upravičenca postalo dostopno javnosti.

(2) Izdaja po tem zakonu pomeni, da je zadostno število že izdelanih primerkov dela ali predmeta sorodne pravice z dovoljenjem upravičenca ponujenih javnosti ali danih v promet.

Razmerje med avtorsko pravico in sorodnimi pravicami

4. člen

(1) Z varstvom sorodnih pravic po tem zakonu ostane varstvo avtorske pravice neokrnjeno in se ne sme na noben način vanj posegati.

(2) Določbe tega zakona o definicijah materialnih avtorskih pravic, o razmerju med avtorsko pravico in lastninsko pravico, o vsebinskih omejitvah avtorske pravice, o začetku teka trajanja avtorske pravice in o avtorski pravici v pravnem prometu (1. in 2. oddelek 3. poglavja tega zakona) se smiselno uporabljajo tudi za sorodne pravice.

Drugo poglavje

AVTORSKO MATERIALNO PRAVO

1. Oddelek

AVTORSKO DELO

Varovana dela

5. člen

(1) Avtorska dela so individualne intelektualne stvaritve s področja književnosti, znanosti in umetnosti, ki so na kakršenkoli način izražene, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(2) Za avtorska dela veljajo zlasti:

1. govornjena dela, kot npr. govori, pridige, predavanja;
2. pisana dela, kot npr. leposlovna dela, članki, priročniki, študije ter računalniški programi;
3. glasbena dela z besedilom ali brez besedila;
4. gledališka, gledališko-glasbena in lutkovna dela;
5. koreografska in pantomimska dela
6. fotografska dela in dela, narejena po postopku, podobnem fotografiranju;
7. avdiovizualna dela;
8. likovna dela, kot npr. slike, grafike in kipi;
9. arhitekturna dela, kot npr. skice, načrti ter izvedeni objekti s področja arhitekture, urbanizma in krajinske arhitekture;
10. dela uporabne umetnosti in industrijskega oblikovanja;
11. kartografska dela;
12. predstavitve znanstvene, izobraževalne ali tehnične narave (tehnične risbe, načrti, skice, tabele, izvedenska mnenja, plastične predstavitve in druga dela enake narave).

Sestavine avtorskega dela

6. člen

(1) Osnutek, sestavni deli in naslov avtorskega dela, ki so sami po sebi individualne intelektualne stvaritve, uživajo enako varstvo kot samo delo.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek ni dovoljeno jemati za naslov avtorskega dela naslova, ki je bil že uporabljen za kakšno avtorsko delo enake vrste, če bi tak naslov ustvaril ali utegnil ustvariti zmedo glede izvora dela.

Predelave avtorskih del

7. člen

(1) Prevodi, priredbe, aranžmaji, spremembe in druge predelave prvotnega avtorskega dela ali drugega gradiva, ki so individualna intelektualna stvaritev, so samostojna avtorska dela.

(2) S predelavo iz prejšnjega odstavka ne smejo biti prizadete pravice avtorja prvotnega dela.

Zbirke

8. člen

(1) Zbirke avtorskih del ali drugega gradiva, kot so enciklopedije, antologije, baze podatkov, zbirke dokumentov ipd., ki so po izbiri, uskladitvi ali razporeditvi vsebine individualne intelektualne stvaritve, so samostojna avtorska dela.

(2) Z uvrstitvijo prvotnih del v zbirko ne smejo biti prizadete pravice avtorjev teh del; z uvrstitvijo prvotnega gradiva v zbirko to gradivo ne postane varovano delo.

Nevarovane stvaritve

9. člen

(1) Avtorskoppravno niso varovane:

1. ideje, načela, odkritja;
2. uradna besedila z zakonodajnega, upravnega in sodnega področja;
3. ljudske književne in umetniške stvaritve.

(2) Prevodi besedil iz 2. točke prejšnjega odstavka so avtorskoppravno varovani, razen če so objavljeni kot uradna besedila.

2. oddelek

AVTOR

Fizična oseba

10. člen

Avtor je fizična oseba, ki je ustvarila avtorsko delo.

Domneva avtorstva

11. člen

(1) Za avtorja velja tisti, katerega ime, psevdonom ali znak je na običajen način naveden na delu ali pri objavi dela, dokler se ne dokaže nasprotno.

(2) Če avtor ni znan po prejšnjem odstavku, se šteje, da je upravičen do uveljavljanja avtorskih pravic tisti, ki delo izda. Če tudi ta ni naveden, je upravičen tisti, ki je delo objavil.

(3) Prejšnji odstavek neha veljati, ko se ugotovi avtor. Upravičenec iz prejšnjega odstavka mora koristiti iz avtorskih pravic prenesti na avtorja, če ni s pogodbo drugače določeno.

Soavtorji

12. člen

(1) Če je avtorsko delo, ki je bilo ustvarjeno v sodelovanju dveh ali več oseb, nedeljiva celota, pripada vsem soavtorjem nedeljiva avtorska pravica na tem delu.

(2) Odločanje o uporabi takega dela pripada nerazdelno vsem soavtorjem, pri čemer posamezni soavtor tega ne sme preprečiti v nasprotju z načelom vestnosti in poštenja.

(3) Deleži posameznih soavtorjev se določijo v sorazmerju z dejanskim prispevkom vsakega izmed njih k ustvaritvi avtorskega dela, če niso njihova medsebojna razmerja s pogodbo drugače določena.

Avtorji združenih del

13. člen

Določbe prejšnjega člena se smiselno uporabljajo tudi, kadar več avtorjev združi svoja dela zaradi skupne uporabe.

3. oddelek

AVTORSKA PRAVICA

1. pododdelek

SPLOŠNO

Izvor pravice

14. člen

Avtorska pravica pripada avtorju na podlagi same stvaritve dela.

Vsebina avtorske pravice

15. člen

Avtorska pravica je enovita pravica na avtorskem delu, iz katere izvirajo izključna osebna upravičenja (moralne avtorske pravice), izključna premoženjska upravičenja (materialne avtorske pravice) in druga upravičenja avtorja (druge pravice avtorja).

2. pododdelek

MORALNE AVTORSKE PRAVICE

Vsebina

16. člen

Moralne avtorske pravice varujejo avtorja glede njegovih duhovnih in osebnih vezi do dela.

Pravica prve objave

17. člen

Avtor ima izključno pravico odločiti, ali, kdaj in kako bo njegovo delo prvič objavljeno.

Pravica priznanja avtorstva

18. člen

(1) Avtor ima izključno pravico do priznanja avtorstva na svojem delu.

(2) Avtor lahko določi, ali naj se pri objavi dela navede njegovo avtorstvo in s kakšno oznako.

Pravica spoštovanja dela

19. člen

Avtor ima izključno pravico, da se upre skazitvi in vsakemu drugemu posegu v svoje delo ali vsaki uporabi svojega dela, če bi ti posegi ali ta uporaba lahko okrnili njegovo osebnost.

Pravica skesanja

20. člen

(1) Avtor ima izključno pravico, da do imetnika materialne avtorske pravice slednjo prekliče, če ima za to resne moralne razloge in če predhodno imetniku povrne škodo, ki mu s tem nastane.

(2) Z uveljavitvijo pravice skesanja materialna avtorska pravica imetnika ugasne.

(3) Avtor mora imetniku povrniti primerno odškodnino. Imetnik mora v treh mesecih od prejema preklica sporočiti avtorju obseg svoje škode. Če tega ne stori, učinkuje pravica skesanja s potekom tega roka.

(4) Če želi avtor kasneje ponovno prenesti materialne avtorske pravice na svojem delu, mora v desetih letih po uveljavitvi pravice skesanja ta prenos prednostno in pod prejšnjimi pogoji ponuditi prvotnemu imetniku.

(5) Določbe tega člena ne veljajo za računalniške programe, avdiovizualna dela in baze podatkov.

3. pododdelek

MATERIALNE AVTORSKE PRAVICE

Vsebina

21. člen

(1) Materialne avtorske pravice varujejo premoženjske interese avtorja s tem, da avtor izključno dovoljuje ali prepoveduje uporabo svojega dela.

(2) Če ni s tem zakonom drugače določeno, je uporaba avtorskega dela dopustna le, če je avtor v skladu s tem zakonom in pod pogoji, ki jih je določil, prenesel ustrezno materialno avtorsko pravico.

Materialne avtorske pravice

22. člen

(1) Uporaba dela v telesni obliki obsega zlasti naslednje avtorjeve pravice:

1. pravico reproduciranja (23. člen);
2. pravico distribuiranja (24. člen);
3. pravico dajanja v najem (25. člen).

(2) Uporaba dela v netelesni obliki (javna priobčitev dela) obsega zlasti naslednje avtorjeve pravice:

1. pravico javnega izvajanja (26. člen);
2. pravico javnega prenašanja (27. člen);
3. pravico javnega predvajanja s fonogrami in videogrami (28. člen);
4. pravico javnega prikazovanja (29. člen);
5. pravico radiodifuznega oddajanja (30. člen);
6. pravico radiodifuzne retransmisije (31. člen);
7. pravico sekundarnega radiodifuznega oddajanja (32. člen).

(3) Uporaba dela v spremenjeni obliki obsega zlasti naslednje avtorjeve pravice:

1. pravico predelave (33. člen);
2. pravico avdiovizualne priredbe (104. člen).

Pravica reproduciranja

23. člen

(1) Pravica reproduciranja je izključna pravica, da se delo fiksira na materialnem nosilcu ali drugem primerku, ne glede na vrsto postopka in primerka ali njihovo število.

(2) Delo se reproducira zlasti v obliki grafičnega razmnoževanja, tridimenzionalnega razmnoževanja, zgraditve oziroma izvedbe arhitekturnega objekta, fotografiranja, tonskega ali vizualnega snemanja ter shranitve v elektronski obliki.

Pravica distribuiranja

24. člen

(1) Pravica distribuiranja je izključna pravica, da se izvornik ali primerki dela dajo v promet s prodajo ali drugačno obliko prenosa lastninske pravice ali s tem namenom ponudijo javnosti.

(2) Pravica distribuiranja obsega tudi izključno pravico, da se primerki dela uvozijo v določeno državo zaradi nadaljnjega distribuiranja, ne glede na to, če so bili izdelani zakonito ali ne.

Pravica dajanja v najem

25. člen

(1) Pravica dajanja v najem je izključna pravica, da se izvirnik ali primerki dela dajejo v rabo za določen čas ter za neposredno ali posredno gospodarsko korist.

(2) Določbe prejšnjega odstavka ne veljajo za rabo:

1. arhitekturnih objektov;
2. izvirkov ali primerkov del uporabne umetnosti in industrijskega oblikovanja;
3. izvirkov ali primerkov del zaradi javne priobčitve;
4. zaradi vpogleda na kraju samem;
5. v okviru delovnega razmerja, če je raba namenjena izključno za izpolnjevanje obveznosti iz tega razmerja.

Pravica javnega izvajanja

26. člen

Pravica javnega izvajanja obsega izključne pravice, da se:

1. delo s področja književnosti javno recitira z živo izvedbo (pravica javnega recitiranja);
2. glasbeno delo priobči javnosti z živo izvedbo (pravica javnega glasbenega izvajanja);
3. delo priobči javnosti z odsko uprizoritvijo (pravica javnega uprizarjanja).

Pravica javnega prenašanja

27. člen

Pravica javnega prenašanja je izključna pravica, da se recitacije, izvedbe ali uprizoritve dela prenašajo po zvočniku, zaslonu ali podobni napravi zunaj prvotnega prostora ali kraja.

Pravica javnega predvajanja s fonogrami in videogrami

28. člen

Pravica javnega predvajanja s fonogrami in videogrami je izključna pravica, da se recitacije, izvedbe ali uprizoritve dela, ki so posnete na fonograme ali videograme, priobčijo javnosti.

Pravica javnega prikazovanja

29. člen

Pravica javnega prikazovanja je izključna pravica, da se s tehničnimi sredstvi priobči javnosti avdiovizualno delo ali delo s področij fotografije, likovne umetnosti, arhitekture, urbanizma, uporabne umetnosti, industrijskega oblikovanja, kartografije in predstavitev znanstvene ali tehnične narave.

Pravica radiodifuznega oddajanja

30. člen

- (1) Pravica radiodifuznega oddajanja je izključna pravica, da se delo priobči javnosti s pomočjo radijskih ali televizijskih programskih signalov, namenjenih javnosti, in sicer brezžično (vključno s satelitom) ali po žici (vključno s kablom ali mikrovalovnim sistemom).
- (2) Priobčitev javnosti po satelitu iz prejšnjega odstavka je podana, kadar se pod nadzorom in odgovornostjo RTV organizacije pošiljajo programski signali, namenjeni javnosti, v neprekinjeno komunikacijsko verigo, ki vodi k satelitu in nazaj na zemljo.
- (3) Če so programski signali kodirani, se šteje, da je prišlo do priobčitve javnosti v smislu prejšnjega odstavka pod pogojem, da so s strani RTV organizacije ali z njenim soglasjem javnosti zagotovljena sredstva za dekodiranje.

Pravica radiodifuzne retransmisije

31. člen

Pravica radiodifuzne retransmisije je izključna pravica, da se sočasno, nespremenjeno in neskrajšano priobči javnosti neko radiodifuzno oddajano delo:

1. če jo vrši druga RTV organizacija od prvotne; ali
2. če gre za prenos po kablom ali mikrovalovnem sistemu, pa gre za več kot 100 kabelskih priključkov ali je delo prvotno oddajano iz druge države (kabelska retransmisija).

Pravica sekundarnega radiodifuznega oddajanja

32. člen

Pravica sekundarnega radiodifuznega oddajanja je izključna pravica, da se priobči javnosti neko radiodifuzno oddajano delo po zvočniku, zaslonu ali podobni napravi.

Pravica predelave

33. člen

- (1) Pravica predelave je izključna pravica, da se neko prvotno delo prevede, odrsko priredi, glasbeno aranžira, spremeni ali kako drugače predela.
- (2) Pravica iz prejšnjega odstavka se nanaša tudi na primere, ko se prvotno delo v nespremenjeni obliki vključi ali vgradi v novo delo.
- (3) Avtor prvotnega dela obdrži izključno pravico do uporabe svojega dela v predelani obliki, če ni s tem zakonom ali s pogodbo drugače določeno.

4. pododdelek

DRUGE PRAVICE AVTORJA

Pravica dostopa in izročitve

34. člen

- (1) Avtor ima pravico dostopa k izvirniku ali primerku svojega dela, ki je v posesti drugega, če je to potrebno zaradi uresničevanja pravice reproduciranja ali pravice predelave dela in če to ne nasprotuje posestnikovim upravičenim interesom.
- (2) Avtor lahko zahteva od posestnika izročitev izvirnika likovnega ali fotografskega dela zaradi njegovega razstavljanja v Republiki Sloveniji, če za to izkaže močnejši interes.
- (3) Izročitev izvirnika po prejšnjem odstavku se lahko pogojuje s položitvijo zadostne varščine ali s sklenitvijo zavarovanja v višini tržne vrednosti izvirnika.
- (4) Avtor mora poskrbeti za dostop in razstavljanje s čim manj nevšečnostmi za posestnika ter na svoje stroške. V primeru poškodovanja izvirnika ali primerka dela odgovarja avtor ne glede na krivdo.

Sledna pravica

35. člen

- (1) Če je izvirnik likovnega dela prodan ali z drugačno obliko prenosa lastninske pravice odplačno odsvojen, ima njegov avtor pravico biti o tem obveščen in pravico do nadomestila v obsegu 3% od maloprodajne cene.
- (2) Za obveznosti iz prejšnjega odstavka tega člena odgovarja odsvojitelj dela. Če je odsvojitve izvršena preko galerista, organizatorja dražbe ali drugega posrednika, odgovarjajo te osebe solidarno z odsvojiteljem.
- (3) Dolžnost obveščanja iz prvega odstavka tega člena se nanaša na navedbo odsvojenih izvirnikov, podatke o prodajalcu in maloprodajni ceni ter na dopustitev, da avtor v potrebnem obsegu vpogleda ustrezne knjige ali drugo evidenco zavezanih oseb.
- (4) Sledna pravica ne more biti predmet odpovedi, razpolaganja med živimi in izvršbe.

Pravica javnega posojanja

36. člen

- (1) Pravica javnega posojanja je pravica do ustreznega nadomestila, kadar se daje izvirnik ali primerki dela v rabo za določen čas, brez neposredne ali posredne gospodarske koristi in če poteka preko javnih zavodov ali zavodov s pravico javnosti.
- (2) Določbe prejšnjega odstavka ne veljajo za rabo:
1. izvirnikov ali primerkov pisanih del v javnih knjižnicah;
 2. arhitekturnih objektov;
 3. izvirnikov ali primerkov del uporabne umetnosti in industrijskega oblikovanja;
 4. izvirnikov ali primerkov del zaradi javne priobčitve;
 5. zaradi vpogleda del na kraju samem v zavodu ali za posojanje med zavodi;

6. v okviru delovnega razmerja, če je raba namenjena izključno za izpolnjevanje obveznosti iz tega razmerja.

(3) Javno posojanje izvirnikov ali primerkov računalniških programov in baz podatkov je izključna pravica njihovega avtorja.

Pravica do nadomestila

37. člen

(1) Avtor ima pravico do primernega nadomestila za tonsko ali vizualno snemanje in za fotokopiranje svojega dela, ki se izvrši pod pogoji privatne ali druge lastne uporabe iz 50. člena tega zakona.

(2) Nadomestilo iz prejšnjega odstavka za tonsko in vizualno snemanje se plačuje:

1. pri prvi prodaji ali uvozu novih naprav za tonsko in vizualno snemanje, in
2. pri prvi prodaji ali uvozu novih praznih nosilcev zvoka ali slike.

(3) Nadomestilo iz prvega odstavka tega člena za fotokopiranje se plačuje:

1. pri prvi prodaji ali uvozu novih naprav za fotokopiranje, in
2. od fotokopij, narejenih za prodajo, in sicer mesečno glede na njihovo verjetno število.

(4) S fotokopiranjem po tem členu so izenačene druge podobne tehnike reproduciranja.

(5) Pravica nadomestila iz prvega odstavka tega člena ne more biti predmet odpovedi, razpolaganja med živimi in izvršbe.

Zavezanci

38. člen

(1) Zavezanci nadomestila iz prejšnjega člena so: proizvajalci naprav za tonsko in vizualno snemanje, proizvajalci naprav za fotokopiranje, proizvajalci praznih nosilcev zvoka ali slike ter imetniki naprav, ki ponujajo odplačno fotokopiranje. Poleg proizvajalcev so solidarno zavezani tudi uvozniki naprav in nosilcev, razen če je uvoz namenjen za privatno in nekomercialno uporabo kot del njihove osebne prtljage.

(2) Proizvajalci iz prejšnjega odstavka niso zavezanci nadomestila za tiste naprave oziroma nosilce, ki jih izvažajo.

(3) Zavezanci iz prvega odstavka tega člena morajo na zahtevo kolektivne organizacije sporočiti podatke o vrsti in številu prodanih ali uvoženih naprav in nosilcev iz prejšnjega člena ter podatke o prodanih fotokopijah, ki so potrebni za izračun dolžnega nadomestila.

Višina nadomestila

39. člen

(1) Zneske nadomestil za privatno in drugo lastno reproduciranje, ki pripadajo skupno vsem upravičencem po tem zakonu, predpiše Vlada Republike Slovenije.

(2) Zneski iz prejšnjega odstavka se določijo posebej: za vsako napravo za tonsko snemanje in napravo za vizualno snemanje, za vsako napravo za snemanje, pri kateri niso potrebni fonogrami ali videogrami (v dvakratni višini od običajnih), za vsak nosilec zvoka in nosilec slike glede na njun možni snemalni čas, za vsako napravo za fotokopiranje glede na njen učinek (število kopij na minuto) in glede na možnost

barvnega fotokopiranja (v dvakratni višini od črno-belega) ter za vsako posamezno fotokopijo, narejeno za prodajo.

(3) Vlada Republike Slovenije občasno usklajuje zneske iz tega člena z gibanjem cen na drobno v Republiki Sloveniji.

5. pododdelek

RAZMERJE MED AVTORSKO IN LASTNINSKO PRAVICO

Splošno

40. člen

Avtorska pravica je neodvisna in skladna z lastninsko pravico ali drugimi pravicami na stvari, na kateri je avtorsko delo vsebovano, če ni z zakonom drugače določeno.

Ločenost pravnega prometa

41. člen

(1) Pravni promet s posamičnimi materialnimi avtorskimi pravicami ali drugimi pravicami avtorja na delu ne vpliva na lastninsko pravico na stvari, na kateri je to delo vsebovano, če ni z zakonom ali s pogodbo drugače določeno.

(2) Pravni promet z lastninsko pravico na stvari, na kateri je delo vsebovano, ne vpliva na posamične materialne avtorske pravice ali druge pravice avtorja na tem delu, če ni z zakonom ali s pogodbo drugače določeno.

Skupno premoženje zakoncev

42. člen

V skupno premoženje zakoncev spadajo samo premoženjske koristi, ki izvirajo iz avtorske pravice.

43. člen

Izčrpanje pravice distribuiranja

(1) S prvo prodajo ali drugačno obliko pridobitve lastninske pravice na izvorniku ali primerku dela v Republiki Sloveniji, ki se izvrši z izrecnim ali tihim soglasjem avtorja, je pravica distribuiranja za ta izvornik ali primerke in na območju Republike Slovenije izčrpana.

(2) Prejšnji odstavek ne velja za izključno pravico avtorja, da dovoli uvoz primerkov dela v določeno državo, razen če ni drugače določeno z mednarodno pogodbo.

(3) Prejšnji odstavek ne velja pri uvozu primerkov, ki so namenjeni za privatno in nekomercialno uporabo neke osebe kot del njene osebne prtljage.

44. člen

Omejitev pravice predelave

- (1) Če namerava lastnik arhitekturnega objekta to delo predelati, mora predelavo prednostno ponuditi avtorju prvotnega dela, če je ta živ in običajno dosegljiv.
- (2) Če avtor neupravičeno odkloni sodelovanje, lahko lastnik delo prosto predela. Pri tem mora spoštovati moralne avtorske pravice avtorja.

45. člen

Varstvo izvirnika dela

- (1) Če bi moral lastnik izvirnika dela glede na okoliščine primera domnevati, da ima avtor upravičen interes za njegovo ohranitev, takega izvirnika ne sme uničiti, ne da bi poprej avtorju ponudil njegovo vrnitev proti plačilu vrednosti gradiva.
- (2) Če vrnitev ni mogoča, mora lastnik na primeren način omogočiti avtorju izdelavo primerka izvirnika.
- (3) Pri arhitekturnem objektu ima avtor samo pravico, da delo fotografira in na svoje stroške zahteva izročitev reprodukcij načrtov.

4. oddelek

VSEBINSKE OMEJITVE AVTORSKE PRAVICE

Splošno pravilo

46. člen

Vsebinske omejitve avtorske pravice so dopustne v primerih, ki so določeni v tem oddelku, s tem, da je obseg take uporabe avtorskih del omejen glede na namen, ki ga je treba doseči, da je v skladu z dobrimi običaji, da ne nasprotuje običajni uporabi dela in da ni v nerazumni meri v nasprotju z zakonitimi interesi avtorja.

1. pododdelek

ZAKONITE LICENCE

47. člen

Pouk, periodika

- (1) Brez prenosa ustrezne materialne avtorske pravice, vendar ob plačilu primerne nadomestila, je dopustno:
 1. reproducirati v čitankah in učbenikih, namenjenih za pouk, dele avtorskih del ter posamična dela s področij fotografije, likovne umetnosti, arhitekture, uporabne umetnosti, industrijskega oblikovanja in kartografije, če gre za že objavljena dela več avtorjev;
 2. reproducirati v periodičnem tisku aktualne članke iz takega tiska, v katerih so obravnavana splošna vprašanja, če avtor tega ni izrecno prepovedal.

(2) Določbe prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo tudi za javno priobčitev navedenih del.

(3) V primerih iz prejšnjih odstavkov je treba navesti vir in avtorstvo dela, če je navedeno na uporabljenem delu.

2. pododdelek

PROSTA UPORABA

48. člen

Pravica do obveščeniosti

(1) Zaradi pridobitve informacije javnega značaja je prosto:

1. pri obveščanju o dnevnih dogodkih reproducirati dela, ki se vidijo ali slišijo ob poteku tega dogodka;
2. pripraviti in reproducirati povzetke izdanih časopisnih in podobnih člankov v pregledih tiska;
3. reproducirati javne politične govore in javne govore na obravnavah pred državnimi, cerkvenimi in podobnimi organi;
4. uporabiti dnevne novice in vesti, ki imajo naravo tiskovnega poročila.

(2) Določbe prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo tudi za javno priobčitev navedenih del.

(3) V primerih iz prejšnjih odstavkov je treba navesti vir in avtorstvo dela, če je navedeno na uporabljenem delu.

Pouk

49. člen

(1) Za namene pouka je prosto:

1. javno izvajanje objavljenih del v obliki neposrednega pouka;
2. javno izvajanje objavljenih del na brezplačnih šolskih slovesnostih pod pogojem, da izvajalci ne prejmejo plačila;
3. sekundarno radiodifuzno oddajanje RTV šolskih oddaj.

(2) V primerih iz prejšnjega odstavka je treba navesti vir in avtorstvo dela, če je navedeno na uporabljenem delu.

Privatno in drugo lastno reproduciranje

50. člen

(1) Ob upoštevanju 37. člena tega zakona je reproduciranje že objavljenega dela prosto, če je izvršeno v največ treh primerkih

1. za privatno uporabo fizične osebe pod pogojem, da primerki niso dostopni javnosti, ali
2. za lastno uporabo znotraj javnih arhivov, javnih knjižnic ter izobraževalnih in znanstvenih ustanov pod pogojem, da so reprodukcije izdelane iz lastnega primerka.

(2) Reproduciranje po prejšnjem odstavku ni dovoljeno glede pisanih del v obsegu celotne knjige, glede grafičnih izdaj glasbenih del, glede baz podatkov, glede računalniških programov ter v obliki izvedbe arhitekturnega objekta, če ni s tem zakonom ali s pogodbo drugače določeno.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek je pod pogoji iz prvega odstavka tega člena prosto:

1. reproducirati pisano delo v obsegu celotne knjige, če je njegova naklada izčrpana že najmanj dve leti;
2. reproducirati grafično izdajo glasbenega dela z ročnim prepisovanjem.

Citati

51. člen

(1) Navajanje odlomkov objavljenega dela ali posamičnih objavljenih del s področij fotografije, likovne umetnosti, arhitekture, uporabne umetnosti, industrijskega oblikovanja in kartografije je prosto, če je to potrebno z namenom ponazoritve, soočenja ali napotitve.

(2) V primerih iz prejšnjega odstavka je treba navesti vir in avtorstvo dela, če je navedeno na uporabljenem delu.

Nebistvena pritiklina

52. člen

Tista objavljena dela, ki so nebistvena pritiklina glede na siceršnjo namembnost nekega predmeta, so pri izkoriščanju tega predmeta v prosti uporabi.

Proste predelave

53. člen

Predelava objavljenega dela je prosta:

1. če gre za privatno ali drugo lastno predelavo, ki ni namenjena in ni dostopna javnosti;
2. če gre za predelavo v parodijo ali karikaturu, če to ne ustvari ali utegne ustvariti zmede glede izvora dela;
3. če gre za predelavo v zvezi z dovoljeno uporabo, ki jo zahteva namen te uporabe;
4. če gre za predelavo v zvezi z dovoljeno uporabo, pa je avtorjevo nasprotovanje predelavi v nasprotju z načelom vestnosti in poštenja.

Katalogi

54. člen

(1) Dela, ki so na javno dostopnih razstavah, dražbah, sejnih ali zbirkah, lahko njihov prireditelj prosto reproducira v katalogih, ki jih izda v ta namen.

(2) V primerih iz prejšnjega odstavka je treba navesti vir in avtorstvo dela, če je navedeno na uporabljenem delu.

Dela na splošno dostopnih krajih

55. člen

(1) Dela, ki so trajno v parkih, na ulicah, na trgih ali na drugih splošno dostopnih krajih, so v prosti uporabi.

(2) Uporaba iz prejšnjega odstavka se ne sme izvršiti v tridimenzionalni obliki ali za isti namen kot prvotno

delo ali vršiti za doseganje gospodarske koristi.

(3) V primerih iz prvega odstavka tega člena je treba navesti vir in avtorstvo dela, če je navedeno na uporabljenem delu.

56. člen

Dokazni postopek

Uporaba dela pred arbitražami ter sodnimi, upravnimi ali drugimi državnimi organi v obsegu, ki je potreben zaradi izvajanja dokazov, je prosta.

Preizkus naprav

57. člen

Obrati in trgovine, ki proizvajajo ali dajejo v promet fonograme ali videograme, naprave za njihovo reproduciranje ali javno priobčitev ter naprave za sprejem oddaj, lahko prosto reproducirajo in javno priobčujejo dela v obsegu, ki je potreben, da se preizkusi njihovo delovanje pri proizvodnji ali pri prodaji.

5. oddelek

ČASOVNE OMEJITVE AVTORSKE PRAVICE

58. člen

Učinek preteka rokov

S pretekom rokov trajanja avtorske pravice, ki so določeni v tem oddelku, avtorsko delo ni več avtorskoppravno varovano.

Splošna določba

59. člen

Avtorska pravica traja za avtorjevega življenja in 70 let po njegovi smrti, če ni s tem zakonom drugače določeno.

Soavtorji

60. člen

Kadar je delo ustvarilo več avtorjev, se rok trajanja iz prejšnjega člena računa od smrti soavtorja, ki je umrl zadnji.

Anonimna in psevdonimna dela

61. člen

(1) Avtorska pravica na anonimnih in psevdonimnih delih traja 70 let po zakoniti objavi dela.

(2) Če psevdonim ne dovoljuje nobenega dvoma o tem, kdo je avtor, ali če avtor med rokom iz prejšnjega odstavka odkrije svojo identiteto, velja rok iz 59. člena tega zakona.

Avdiovizualna in kolektivna dela

62. člen

Avtorska pravica na avdiovizualnih in kolektivnih delih traja 70 let po zakoniti objavi dela.

Poseben rok za določena neobjavljena dela

63. člen

Kadar rok po tem zakonu ne teče od smrti avtorja ali avtorjev in delo ni bilo zakonito objavljeno v 70 letih od njegove stvaritve, preneha avtorska pravica z zadnje navedenim rokom.

Nadaljevana dela

64. člen

Kadar se po tem zakonu rok trajanja računa po dnevu zakonite objave dela in je delo objavljeno v zvezkih, delih, nadaljevanjih, izdajah ali nanizankah, se rok trajanja računa za vsako od teh sestavin posebej.

Zbirke

65. člen

(1) Nebistvene spremembe pri izbiri, uskladitvi ali razporeditvi vsebine zbirke ne podaljšajo trajanja avtorske pravice na zbirki.

(2) Nebistvene spremembe iz prejšnjega odstavka so dodatki, izbrisi ali predrugačenja pri izbiri ali razporeditvi vsebine zbirke, potrebni za nadaljevanje njenega poslovanja na način, kot ga je predvidel njen avtor.

Pravica skesanja

66. člen

Pravica skesanja traja, dokler živi avtor.

Začetek teka rokov

67. člen

Roki iz tega oddelka zakona začnejo teči prvega januarja tistega leta, ki sledi letu njihovega začetnega dogodka.

Tretje poglavje

AVTORSKA PRAVICA V PRAVNEM PROMETU

1. Oddelek

SPLOŠNE DOLOČBE

Dedovanje avtorske pravice

68. člen

Avtorska pravica kot celota, razen pravice skesanja, je predmet dedovanja.

Neprenosljivost avtorske pravice kot celote

69. člen

Avtorska pravica kot celota ni prenosljiva.

Prenos posamičnih avtorskih pravic

70. člen

(1) Avtor ne more prenesti na druge osebe moralnih avtorskih pravic.

(2) Avtor lahko s pogodbo ali drugim pravnim poslom prenese na druge osebe posamične materialne avtorske pravice in druge pravice avtorja, če ni s tem zakonom drugače določeno.

Izvršba

71. člen

(1) Na avtorsko pravico, na nedokončana dela in na neobjavljene izvornike ni mogoče seči s prisilno izvršbo.

(2) S prisilno izvršbo je mogoče seči samo na premoženjske koristi, ki izvirajo iz avtorske pravice.

Legitimacija

72. člen

Pravice, ki jih ta zakon priznava avtorju, vključno s pravico do uveljavljanja sodnega varstva, pripadajo drugemu imetniku avtorske pravice v obsegu, v katerem so z zakonom ali pravnim poslom prenesene nanj, če ni s tem zakonom drugače določeno.

2. oddelek

SPLOŠNI DEL AVTORSKEGA POGODBENEGA PRAVA

Obseg prenosa

73. člen

Prenos posamičnih materialnih avtorskih pravic ali posamičnih drugih pravic avtorja je lahko vsebinsko, prostorsko ali časovno omejen.

Izključni in neizključni prenos

74. člen

(1) Neizključni prenos upravičuje imetnika, da na dogovorjeni način uporablja delo poleg avtorja ali drugih imetnikov.

(2) Izključni prenos upravičuje imetnika, da na dogovorjeni način uporablja delo ob izključitvi avtorja in vseh drugih oseb.

(3) Neizključni prenos, ki ga je avtor sklenil pred sklenitvijo izključnega prenosa, učinkuje do imetnika izključnih pravic, če ni med avtorjem in imetnikom neizključnih pravic drugače dogovorjeno.

Domneve glede obsega prenosa

75. člen

(1) Če ni z zakonom ali s pogodbo drugače določeno se šteje, da je bil dogovorjen neizključni prenos, da velja samo za Republiko Slovenijo in da velja za čas, ki je običajen za to vrsto del.

(2) Če ni določeno, katere posamične pravice ali kakšen obseg določene pravice se prenaša, se šteje, da so prenesene tiste pravice in v takem obsegu, kot je bistven za dosego namena pogodbe.

Pravilo ločenih prenosov

76. člen

(1) Prenos posamične materialne avtorske pravice ali posamične druge pravice avtorja ne vpliva na prenos drugih pravic, če ni s tem zakonom ali s pogodbo drugače določeno.

(2) Pri prenosu pravice reproduciranja dela (23. člen) se ne prenese tudi pravica do njegove shranitve v elektronski obliki in pravica do njegovega tonskega ali vizualnega snemanja, če ni z zakonom ali s pogodbo drugače določeno.

(3) Pri prenosu pravice distribuiranja primerkov dela (24. člen) se ne prenese tudi pravica do njihovega

uvoza, če ni z zakonom ali s pogodbo drugače določeno.

(4) Pri prenosu pravice dajanja v najem (25. člen) fonogramov ali videogramov z avtorskim delom avtor obdrži pravico do primernega nadomestila za vsakokratno dajanje v najem. Tej pravici se avtor ne more odpovedati.

Domneve o skupnem prenosu

77. člen

(1) Pri prenosu pravice reproduciranja dela (23. člen) se šteje, da je bila prenesena tudi pravica distribuiranja (24. člen) primerkov tega dela, razen do njihovega uvoza, če ni s pogodbo drugače določeno.

(2) Pri prenosu pravice radiodifuznega oddajanja dela (30. člen) se šteje, da je bila na RTV organizacijo prenesena tudi pravica

1. do posnetkov dela, če jih posname z lastnimi sredstvi in za lastne oddaje, če jih oddaja le enkrat in če jih najkasneje en mesec po oddajanju zbríše (efemerni posnetki); in
2. do izročitve efemernih posnetkov javnemu arhivu, če imajo izredno dokumentarno vrednost. O tem mora RTV organizacija nemudoma obvestiti avtorja.

Nadaljnji prenos

78. člen

(1) Imetnik, na katerega je bila prenesena materialna avtorska pravica ali druga pravica avtorja, ne more brez dovoljenja avtorja te pravice prenesti naprej na tretje osebe, če ni s pogodbo drugače določeno.

(2) Dovoljenje iz prejšnjega odstavka ni potrebno, če je nadaljnji prenos pravice posledica statusnih sprememb imetnika, njegovega stečaja ali redne likvidacije.

(3) Če je na podlagi zakona ali pogodbe nadaljnji prenos dopusten brez dovoljenja avtorja, odgovarjata prejšnji in novi imetnik solidarno za avtorjeve zahtevke.

79. člen

Ničnost

Nično je določilo, s katerim avtor prenaša na drugo osebo:

1. avtorsko pravico kot celoto;
2. moralne avtorske pravice;
3. materialne avtorske pravice na vseh svojih prihodnjih delih;
4. materialne avtorske pravice za neznane oblike uporabe svojega dela.

Obličnost

80. člen

(1) Pravni posli, s katerimi se prenašajo materialne avtorske pravice ali druge pravice avtorja ali dajejo dovoljenja, morajo biti v pisni obliki, če ni z zakonom drugače določeno.

(2) Ob kršitvi prejšnjega odstavka se sporne ali nejasne določbe posla razlagajo v korist avtorja.

Avtorski honorar in nadomestilo

81. člen

- (1) Če avtorski honorar ali nadomestilo ni bilo določeno, se določi po običajnih plačilih za določeno vrsto del, po obsegu in trajanju uporabe ter glede na druge okoliščine primera.
- (2) Če se z uporabo avtorskega dela doseže dobiček, ki je očitno v nesorazmerju z dogovorjenim ali določenim honorarjem ali nadomestilom, lahko avtor zahteva spremembo pogodbe tako, da se mu določi pravičnejši delež pri dohodku.
- (3) Pravici iz prejšnjega odstavka se avtor ne more odpovedati.

Evidenca dohodka

82. člen

- (1) Če je honorar ali nadomestilo dogovorjeno ali določeno v odvisnosti od ustvarjenega dohodka pri uporabi dela, mora uporabnik dela voditi ustrezne knjige ali drugo evidenco, iz katere je mogoče ugotoviti, kakšen dohodek je bil ustvarjen.
- (2) Uporabnik dela mora omogočiti avtorju vpogled v evidenco iz prejšnjega odstavka in mu pošiljati ustrezna poročila o ustvarjenem dohodku, oboje v običajnih rokih in v potrebnem obsegu.

Preklic materialne avtorske pravice

83. člen

- (1) Avtor lahko prekliče materialno avtorsko pravico, če jo njen izključni imetnik izvršuje v nezadostni meri ali sploh ne in so zaradi tega avtorjevi upravičeni interesi znatno prizadeti. Avtor preklica ne more uveljaviti, če vzroki za neizvrševanje ali nezadostno izvrševanje pretežno izvirajo iz njegove sfere.
- (2) Preklica iz prejšnjega odstavka ni mogoče uveljaviti pred potekom dveh let od prenosa materialne avtorske pravice na delu. Pri prispevku za dnevni časopis znaša ta rok tri mesece, za drug periodični tisk pa eno leto.
- (3) Avtor lahko uveljavi preklic po tem členu samo, če ponudi imetniku primeren dodatni rok za zadostno izvrševanje pravice.
- (4) Z uveljavitvijo preklica materialna avtorska pravica imetnika ugasne.
- (5) Avtor se preklicu po tem členu ne more odpovedati.
- (6) Če to zahteva pravičnost, mora avtor povrniti imetniku primerno odškodnino.

Kolektivne avtorske pogodbe

84. člen

Organizacije avtorjev posameznih kategorij avtorskih del in uporabniki ali združenja uporabnikov teh del lahko v skladu s tem zakonom:

1. določijo splošne pogoje za uporabo avtorskih del;
2. sklenejo tarifne sporazume.

3. oddelek

POSEBNI DEL AVTORSKEGA POGODBENEGA PRAVA

1. pododdelek

ZALOŽNIŠKA POGODBA

Pojem

85. člen

(1) Z založniško pogodbo se avtor zaveže prenesti na založnika pravico reproduciranja svojega dela v obliki tiskanja in pravico distribuiranja primerkov dela, založnik pa se zaveže, da mu bo za to plačal honorar ter delo reproduciral in distribuiral.

(2) Založniška pogodba glede določenega dela lahko vsebuje tudi dogovor o klubski izdaji, žepni knjigi, periodični izdaji v nadaljevanjih, prenosu pravice prevajanja itd.

Pravice zastopnika

86. člen

Avtorjev zastopnik sme skleniti založniško pogodbo samo za tista dela, ki so izrecno navedena v njegovem pooblastilu.

Vsebina pogodbe

87. člen

(1) Založniška pogodba mora navajati zlasti vrsto prenosa pravic, obseg in trajanje prenosa pravic, območje veljavnosti pravic, rok za izdajo dela in avtorski honorar.

(2) Če je honorar dogovorjen v odstotku od maloprodajne cene prodanih primerkov dela, mora biti v založniški pogodbi določeno njihovo najmanjše število pri prvi izdaji. Ta določba ni potrebna, če pogodba določa najmanjši honorar, ki ga je dolžan založnik plačati ne glede na število prodanih primerkov.

(3) Če je honorar dogovorjen v pavšalnem znesku, mora biti v založniški pogodbi določena skupna naklada. Če ta ni določena in če ne izhaja iz namena pogodbe, splošnih pogojev ali običajev kaj drugega, lahko založnik reproducira in distribuira največ 500 primerkov dela.

Domneva izključnosti prenosa

88. člen

(1) Dokler velja založniška pogodba, avtor ne more prenesti pravice reproduciranja in pravice distribuiranja v istem jeziku drugim osebam, če ni s pogodbo drugače določeno.

(2) Pravico reproduciranja in distribuiranja časniških člankov lahko avtor prenese hkrati več uporabnikom, če ni s pogodbo drugače določeno.

Prednostna pravica založnika

89. člen

(1) Založnik, ki je pridobil pravico do izdaje dela v knjižni obliki, ima med enakimi ponudniki prednostno pravico do izdaje tega dela v elektronski obliki.

(2) Prednostna pravica založnika po prejšnjem odstavku traja tri leta od dogovorjenega roka za izdajo knjižnega dela. Založnik se mora pisno izjaviti o avtorjevi pisni ponudbi v 30 dneh od njenega prejema.

Izboljšave dela

90. člen

Če ni z založniško pogodbo drugače določeno, je založnik dolžan za nove izdaje avtorskega dela omogočiti avtorju, da dela izboljša ali spremeni; pogoj pa je, da to ne pomeni za založnika pretiranih stroškov in ne spreminja narave dela.

Uničenje dela zaradi višje sile

91. člen

(1) Če je delo uničeno zaradi višje sile po izročitvi založniku, ima avtor pravico do honorarja, ki bi mu pripadal, če bi bilo delo izdano.

(2) Če je zaradi višje sile uničena celotna pripravljena izdaja, preden je bila dana v promet, ima založnik pravico pripraviti novo izdajo, avtorju pa pripada honorar samo za uničeno izdajo.

(3) Če je zaradi višje sile uničen del pripravljene izdaje, preden je bil dan v promet, ima založnik pravico, da brez plačila honorarja razmnoži samo toliko primerkov, kolikor jih je bilo uničenih.

Prenehanje pogodbe

92. člen

(1) Založniška pogodba preneha:

1. če avtor umre pred dokončanjem avtorskega dela;
2. če je izčrpana naklada vseh dogovorjenih izdaj;
3. če je potekel rok trajanja pogodbe;
4. v drugih primerih, določenih s pogodbo ali zakonom.

(2) Avtor lahko odstopi od založniške pogodbe, če se založnik potem, ko je izčrpana ena izdaja, ne loti nove dogovorjene izdaje v treh letih od dneva, ko je avtor to zahteval, razen če ni s pogodbo drugače določeno.

(3) Šteje se, da je po prejšnjih odstavkih izdaja izčrpana, če je število neprodanih primerkov manjše od 5% celotne izdaje, v vsakem primeru pa, če je manjše od 100 primerkov.

(4) Če založnik ne izda dela v dogovorjenem roku, lahko avtor odstopi od pogodbe in zahteva odškodnino,

poleg tega pa lahko obdrži prejeti honorar oziroma zahteva plačilo dogovorjenega honorarja.

(5) Če rok za izdajo dela ni določen v pogodbi, je založnik dolžan delo izdati v primernem roku, najpozneje pa v enem letu od dneva izročitve dela.

Izjema od obličnosti

93. člen

Določbe tega zakona o pisni obliki avtorskih pogodb ne veljajo za pogodbo o objavi člankov, risb ali zapiskov v časnikih, revijah in drugem periodičnem tisku.

Uničenje primerkov

94. člen

(1) Če namerava založnik v času treh let od dogovorjene izdaje dela, če v pogodbi ni določen daljši rok, neprodane primerke dela prodati kot papir za predelavo, jih je dolžan najprej ponuditi avtorju, da jih odkupi, in sicer po ceni, ki bi jo dobil, če bi jih prodal kot papir za predelavo.

(2) Če avtor ne odkupi ponujenih primerkov dela ali jih odkupi deloma, lahko založnik preostale primerke dela proda kot papir za predelavo.

2. pododdelek

POGODBA O IZVEDBI

Pojem

95. člen

S pogodbo o izvedbi se avtor zaveže prenesti uporabniku pravico javnega recitiranja, javne izvedbe ali javne uprizoritve svojega dela, uporabnik pa se zaveže, da bo avtorju za to plačal honorar ter delo recital, izvedel ali uprizoril.

Vsebina pogodbe

96. člen

Pogodba o izvedbi mora navajati zlasti vrsto prenosa pravic, obseg in trajanje prenosa pravic, območje veljavnosti pravic, rok za izvedbo dela in avtorski honorar.

Obveznosti uporabnika

97. člen

Uporabnik je dolžan omogočiti avtorju ogled izvedbe dela, poskrbeti za primerne tehnične pogoje izvedbe ter avtorju poslati spored, druge tiskane publikacije in javne kritike izvedbe, če ni s pogodbo drugače določeno.

Odstop od pogodbe

98. člen

Če uporabnik ne izvede dela v dogovorjenem roku, lahko avtor odstopi od pogodbe in terja odškodnino, poleg tega pa lahko obdrži prejeti honorar oziroma zahteva plačilo dogovorjenega honorarja.

3. pododdelek

POGODBA O NAROČILU AVTORSKEGA DELA

Naročeno avtorsko delo

99. člen

- (1) Z avtorsko pogodbo o naročilu dela se avtor zaveže ustvariti določeno delo in ga izročiti naročniku, naročnik pa se zaveže, da mu bo za to plačal honorar.
- (2) Naročnik lahko nadzoruje posel in daje navodila, če s tem ne posega v avtorjevo svobodo znanstvenega in umetniškega ustvarjanja.
- (3) Avtor obdrži avtorsko pravico na naročenem delu, razen pravice distribuiranja, če ni s tem zakonom ali s pogodbo drugače določeno.
- (4) Za avtorsko pogodbo o naročilu dela se uporabljajo določbe o podjemniški pogodbi, če ni s tem zakonom drugače določeno.

Kolektivno avtorsko delo

100. člen

- (1) Kolektivno avtorsko delo je delo, ki je ustvarjeno na pobudo in v organizaciji fizične ali pravne osebe (naročnik), ob sodelovanju velikega števila soavtorjev in se objavi ter uporablja pod imenom naročnika (npr. enciklopedije, zborniki).
- (2) Za ustvaritev kolektivnega dela se sklene posebna pogodba. Če niso izpolnjeni pogoji iz prejšnjega odstavka, je ta pogodba nična.
- (3) Šteje se, da so materialne avtorske pravice in druge pravice avtorjev na kolektivnem delu izključno in neomejeno prenesene na naročnika, če ni s pogodbo drugače določeno.

4. pododdelek

DELOVNO RAZMERJE

Avtorsko delo iz delovnega razmerja

101. člen

- (1) Kadar avtorsko delo ustvari delojemalec pri izpolnjevanju svojih obveznosti ali po navodilih delodajalca (avtorsko delo iz delovnega razmerja), se šteje, da so materialne avtorske pravice in druge

pravice avtorja na tem delu izključno prenesene na delodajalca za deset let od dokončanja dela, če ni s pogodbo drugače določeno.

(2) Po preteku roka iz prejšnjega odstavka pripadejo pravice iz prejšnjega odstavka delojemalcu, s tem da delodajalec lahko zahteva njihov ponovni izključni prenos proti plačilu primernega nadomestila.

Posebne pravice

102. člen

Ne glede na določbe prejšnjega člena

1. obdrži delojemalec izključno pravico, da uporablja avtorsko delo iz delovnega razmerja v okviru svojih zbranih del;
2. se šteje, da so materialne avtorske pravice in druge pravice avtorja na bazi podatkov in kolektivnem delu izključno in neomejeno prenesene na delodajalca, če ni s pogodbo drugače določeno.

Četrto poglavje

POSEBNE DOLOČBE O AVTORSKIH DELIH

1. oddelek

AVDIOVIZUALNA DELA

Pojem

103. člen

Avdiovizualna dela po tem zakonu so kinematografski, televizijski, risani filmi, kratki glasbeni videofilmi, reklamni in dokumentarni filmi ter druga avdiovizualna dela, izražena v obliki zaporedja povezanih gibljivih slik, z zvokom ali brez, ne glede na vrsto nosilca, na katerem so vsebovana.

Pravica avdiovizualne priredbe

104. člen

(1) Pravica avdiovizualne priredbe je izključna pravica, da se prvotno delo predela ali vključi v avdiovizualno delo.

(2) S sklenitvijo pogodbe o avdiovizualni priredbi se šteje, da je avtor prvotnega dela izključno in neomejeno prenesel na filmskega producenta pravico predelave in vključitve prvotnega dela v avdiovizualno delo, svoje materialne avtorske pravice in druge pravice avtorja na tem avdiovizualnem delu, njegovem prevodu, njegovih avdiovizualnih predelavah ali na fotografijah, nastalih v zvezi s produkcijo avdiovizualnega dela, če ni s pogodbo drugače določeno.

(3) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka obdrži avtor prvotnega dela:

1. izključno pravico do nadaljnje predelave avdiovizualnega dela v kakšno drugo umetniško obliko;
2. izključno pravico do nove avdiovizualne priredbe prvotnega dela, vendar po preteku desetih let od sklenitve pogodbe iz prejšnjega odstavka;
3. pravico do primernega nadomestila od filmskega producenta za vsakokratno dajanje v najem videogramov avdiovizualnega dela.

(4) Avtor prvotnega dela se ne more odpovedati pravicam iz prejšnjega odstavka.

Soavtorji avdiovizualnega dela

105. člen

(1) Za soavtorje avdiovizualnega dela veljajo:

1. avtor priredbe,
2. pisec scenarija,
3. glavni snemalec,
4. glavni režiser.

(2) Pri avdiovizualnem delu, v katerem je animacija bistveni element, velja za soavtorja takega dela tudi glavni animator.

(3) Pri avdiovizualnem delu, v katerem je glasba bistveni element, velja za soavtorja takega dela tudi njen skladatelj, če je glasba pisana posebej za to delo. Če pretežni del glasbe spremlja besedilo, velja za soavtorja avdiovizualnega dela tudi pisec besedila.

Avtorji prispevkov k avdiovizualnem delu

106. člen

Animator in skladatelj glasbe, ki ne veljata za soavtorja avdiovizualnega dela po prejšnjem členu, scenograf, kostumograf, slikar mask in montažer imajo avtorske pravice na svojih prispevkih k avdiovizualnem delu (avtorji prispevkov).

Pogodba o filmski produkciji

107. člen

(1) Razmerja filmskega producenta do soavtorjev avdiovizualnega dela in avtorjev prispevkov ter razmerja med samimi avtorji se urejajo s pogodbo o filmski produkciji, ki se v skladu s tem zakonom sklene v pisni obliki.

(2) S sklenitvijo pogodbe o filmski produkciji se šteje, da so soavtorji izključno in neomejeno prenesli na filmskega producenta vse svoje materialne avtorske pravice in druge pravice avtorja na avdiovizualnem delu, njegovem prevodu, njegovih avdiovizualnih predelavah ali pri tem delu nastalih fotografijah, če ni s pogodbo drugače določeno.

(3) S sklenitvijo pogodbe o filmski produkciji se šteje, da so avtorji prispevkov izključno in neomejeno prenesli na filmskega producenta pravico do uporabe svojih prispevkov za dokončanje avdiovizualnega dela.

(4) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov obdržijo:

1. soavtorji izključno pravico do nadaljnje predelave avdiovizualnega dela v kakšno drugo umetniško obliko;
2. avtorji prispevkov pravico, da svoje prispevke k avdiovizualnem delu posebej uporabljajo, če niso s tem prizadete pravice filmskega producenta;
3. soavtorji pravico do primernega nadomestila od filmskega producenta za vsakokratno dajanje v najem videogramov avdiovizualnega dela.

(5) Soavtorji in avtorji prispevkov se ne morejo odpovedati pravicam iz prejšnjega odstavka.

Avtorski honorar

108. člen

- (1) Soavtorjem avdiovizualnega dela pripada avtorski honorar ločeno za vsako preneseno materialno avtorsko pravico ali drugo pravico avtorja.
- (2) Filmski producent mora najmanj enkrat letno pošiljati soavtorjem avdiovizualnega dela poročilo o ustvarjenem dohodku, in sicer ločeno za vsako dovoljeno vrsto uporabe dela.

Dokončanje avdiovizualnega dela

109. člen

- (1) Avdiovizualno delo se šteje za dokončano, ko je v skladu s sporazumom med glavnim režiserjem in filmskim producentom končana prva standardna kopija dela, ki je predmet pogodbe.
- (2) Matrica kopije iz prejšnjega odstavka se ne sme uničiti.
- (3) Spremembe kopije avdiovizualnega dela iz prvega odstavka tega člena so možne le po predhodnem soglasju glavnega režiserja in filmskega producenta.
- (4) Če kateri od soavtorjev ali avtorjev prispevkov noče končati svojega prispevka k avdiovizualnemu delu ali če zaradi višje sile tega ne more storiti, se ne more upreti, da že dani prispevek ne bi bil uporabljen za njegovo dokončanje. Tak avtor uživa za že dani prispevek ustrezne avtorske pravice.

Odstop od pogodbe

110. člen

- (1) Če filmski producent ne konča avdiovizualnega dela v petih letih od sklenitve pogodbe o filmski produkciji ali če ne distribuira končanega avdiovizualnega dela v enem letu od njegovega dokončanja, lahko soavtorji odstopijo od pogodbe, razen če je bil dogovorjen kakšen drug rok.
- (2) V primeru iz prejšnjega odstavka soavtorji in avtorji prispevkov obdržijo pravico do plačila honorarja.

2. oddelek

RAČUNALNIŠKI PROGRAMI

Pojem

111. člen

- (1) Računalniški programi po tem zakonu so programi v vsaki izrazni obliki, vključno s pripravljalnim gradivom za njihovo izdelavo.
- (2) Ideje in načela, ki so osnova nekemu elementu računalniškega programa, vključno s tistimi, ki so osnova njegovim vmesnikom, ne uživajo varstva.

(3) Računalniški programi uživajo varstvo, če so individualna dela v tem smislu, da pomenijo lastno intelektualno stvaritev njihovega avtorja.

Delovno razmerje in avtorska pogodba

112. člen

Kadar računalniški program ustvari delojemalec pri izpolnjevanju svojih obveznosti ali po navodilih delodajalca, ali ga ustvari avtor po avtorski pogodbi o naročilu, se šteje, da so materialne avtorske pravice in druge pravice avtorja na tem programu izključno in neomejeno prenesene na delodajalca ali naročnika, če ni s pogodbo drugače določeno.

Pravice avtorja

113. člen

(1) Če ni v 114. in 115. členu tega zakona drugače določeno, ima avtor računalniškega programa zlasti izključno pravico do:

1. reproduciranja sestavnih delov ali celotnega računalniškega programa, ne glede na to, ali je začasno ali trajno ter s katerim sredstvom in v kateri obliki. Če je za nalaganje, prikazovanje, izvajanje, prenašanje ali shranjevanje računalniškega programa potrebno njegovo reproduciranje, je za ta ravnanja potrebno dovoljenje avtorja;
2. prevoda, prilagoditve, priredbe ali kakšne drugačne predelave računalniškega programa ter reproduciranja rezultatov teh predelav, vendar brez poseganja v pravice tistega, ki je predelave opravil;
3. distribuiranja izvornika računalniškega programa ali njegovih primerkov v katerikoli obliki, vključno z njegovim dajanjem v najem.

(2) Avtor lahko prenese pravice iz prejšnjega odstavka na tretje osebe tudi z licenčno pogodbo.

Vsebinske omejitve avtorjevih pravic

114. člen

(1) Če ni v pogodbi drugače določeno, lahko zakoniti pridobitelj računalniškega programa izvrši dejanja iz 1. in 2. točke prejšnjega člena, vključno z odpravo napak, brez dovoljenja avtorja, če je to potrebno zaradi uporabe računalniškega programa v skladu z njegovim namenom.

(2) Upravičeni uporabnik računalniškega programa lahko brez dovoljenja avtorja reproducira največ dva varnostna primerka programa, če je to potrebno zaradi njegove uporabe.

(3) Upravičeni uporabnik primerka računalniškega programa lahko brez dovoljenja avtorja opazuje, proučuje ali testira delovanje programa zato, da dožene ideje in načela, ki so osnova kateremukoli elementu programa, če to stori pri njegovem nalaganju, prikazovanju, izvajanju, prenašanju ali shranjevanju, do katerih je upravičen.

(4) Za računalniške programe ne veljajo določbe tega zakona o pravici skesanja (20. člen) ter o privatnem ali drugem lastnem reproduciranju (37. do 39. člen in 50. člen). Računalniških programov ni mogoče javno posojati (36. člen), če ni s pogodbo z avtorjem drugače določeno.

(5) Pogodbena določila, ki so v nasprotju z drugim in tretjim odstavkom tega člena, so nična.

Dekompiliranje

115. člen

(1) Za reproduciranje kode ali prevod kodne oblike računalniškega programa v smislu 1. in 2. točke 113. člena tega zakona ni potrebno dovoljenje avtorja, če je to nujno potrebno za pridobitev informacij, potrebnih za doseganje interoperabilnosti neodvisno ustvarjenega računalniškega programa z drugimi programi ali s strojno opremo, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

1. da ta dejanja izvrši pridobitelj licence ali drugi upravičeni uporabnik ali v njihovem imenu za pooblaščen oseba;
2. da informacije, potrebne za doseganje interoperabilnosti, niso bile predhodno brez nadaljnega dostopne osebam iz prejšnje točke; in
3. da so ta dejanja omejena zgolj na tiste dele prvotnega programa, ki so potrebni za doseganje interoperabilnosti.

(2) Prepovedano je, da bi se informacije, pridobljene z uporabo prejšnjega odstavka:

1. uporabile za drug namen kot za doseganje interoperabilnosti neodvisno ustvarjenega računalniškega programa;
2. odstopile tretjim osebam, razen kadar bi bilo to potrebno za doseganje interoperabilnosti neodvisno ustvarjenega računalniškega programa; ali
3. uporabile za razvijanje, proizvodnjo ali trženje drugega računalniškega programa, ki je v svojem izrazu bistveno podoben, ali uporabile za katerokoli drugo dejanje, s katerim se krši avtorska pravica.

(3) Določb tega člena ni mogoče razlagati v smeri, po kateri bi ga bilo dopustno uporabiti na način, ki bi v nerazumni meri prizadel avtorjeve zakonite interese ali bi bil v nasprotju z normalno uporabo računalniškega programa.

(4) Pogodbena določila, ki so v nasprotju s tem členom, so nična.

Posebno varstvo

116. člen

Za kršitev avtorske pravice na računalniškem programu se štejeta tudi naslednji dejanji osebe:

1. vsako distribuiranje primerka računalniškega programa, za katerega ve ali bi lahko domnevala, da je nedovoljeni primerek; ali
2. posest primerka računalniškega programa za gospodarske namene, za katerega ve ali bi lahko domnevala, da je nedovoljeni primerek.

Uporaba drugih pravnih ureditev

117. člen

Določbe tega oddelka ne posegajo na veljavnost drugih pravnih ureditev o računalniških programih, kot npr. predpisov o patentu, blagovni znamki, varstvu konkurence, poslovni tajnosti, varstvu polvodnikov in pogodbenih obveznostih.

Peto poglavje

SORODNE PRAVICE

1. oddelek

PRAVICE IZVAJALCEV

Pojem

118. člen

- (1) Izvajalci so igralci, pevci, glasbeniki, plesalci in druge osebe, ki z igranjem, petjem, plesom, recitiranjem ali kako drugače umetniško izvajajo avtorska ali folklorna dela.
- (2) Za izvajalce po prejšnjem odstavku se štejejo tudi režiserji dramskih predstav, dirigenti orkestrrov, vodje pevskih zborov, oblikovalci tona ter varietejski in cirkuški umetniki.

Zastopnik skupine izvajalcev

119. člen

- (1) Izvajalci, ki sodelujejo pri izvedbi v skupini, kot npr. člani orkestra, zbora, plesnega ali igralskega ansambla ali drugačne skupine, so dolžni pooblastiti enega izmed članov kot svojega zastopnika za dajanje dovoljenj, potrebnih za izvedbo.
- (2) Pooblastilo mora biti dano v pisni obliki in je veljavno, če je doseženo soglasje večine vseh izvajalcev, ki so člani ansambla.
- (3) Določbe prejšnjih dveh odstavkov ne veljajo za dirigente, soliste in režiserje dramskih predstav.

Moralne pravice izvajalcev

120. člen

- (1) Izključna pravica izvajalcev, da se pri objavi izvedbe navede njihovo ime ali kakšna druga njihova oznaka, pripada:
1. pri izvedbah individualnih izvajalcev - tem izvajalcem;
 2. pri izvedbah skupin izvajalcev - skupini kot celoti, umetniškim vodjem in solistom.
- (2) Izvajalci imajo izključno pravico, da se uprejo skazitvi in vsakemu drugemu posegu v njihovo izvedbo ali vsaki uporabi njihove izvedbe, če bi ta poseg ali ta uporaba lahko okrnila njihovo osebnost.

Materialne pravice izvajalcev

121. člen

Izvajalci imajo izključno pravico:

1. radiodifuznega oddajanja in druge oblike javne priobčitve svoje izvedbe, razen če je izvedba sama po sebi radiodifuzna ali če gre za oddajanje posnetka;
2. snemanja svoje žive izvedbe;
3. reproduciranja posnetkov svoje izvedbe na fonograme in videograme;
4. distribuiranja fonogramov in videogramov s svojo izvedbo;
5. dajanja v najem fonogramov in videogramov s svojo izvedbo.

Pravica do nadomestila pri javni priobčitvi fonograma

122. člen

Izvajalec ima pravico do deleža na nadomestilu, ki ga prejme proizvajalec fonograma za javno priobčitev fonograma z njegovo izvedbo.

Pravica do nadomestila

123. člen

Izvajalec ima pravico do nadomestila za privatno ali drugo lastno reproduciranje po drugem odstavku 37. člena tega zakona.

Domneva prenosa

124. člen

(1) S sklenitvijo pogodbe o filmski produkciji se šteje, da je izvajalec izključno in neomejeno prenesel na filmskega producenta vse svoje materialne pravice na izvedbi, če ni s pogodbo drugače določeno.

(2) Za vsako materialno pravico, ki je bila prenesena po prejšnjem odstavku, ima izvajalec pravico do primerne nadomestila od filmskega producenta.

(3) Izvajalec se ne more odpovedati pravici iz prejšnjega odstavka.

Dokončanje avdiovizualnega dela

125. člen

Če kateri od izvajalcev noče končati svojega prispevka k avdiovizualnemu delu ali če zaradi višje sile tega ne more storiti, se ne more upreti, da že dani prispevek ne bi bil uporabljen za njegovo dokončanje. Tak izvajalec uživa za že dani prispevek ustrezne pravice.

Izvedba iz delovnega razmerja

126. člen

Razmerja glede izvedb, ki jih delojemalec ustvari pri izpolnjevanju svojih delovnih obveznosti ali po navodilih delodajalca (izvedba iz delovnega razmerja), ureja kolektivna ali druga pogodba.

Trajanje pravic

127. člen

Pravice izvajalca trajajo 50 let od datuma izvedbe. Če je bil v tem času posnetek izvedbe zakonito izdan ali zakonito priobčen javnosti, trajajo pravice izvajalca 50 let od tiste prve izdaje ali tiste prve priobčitve, ki se je pripetila najprej.

2. oddelek

PRAVICE PROIZVAJALCEV FONOGRAMOV

Proizvajalec fonogramov

128. člen

Proizvajalec fonogramov je fizična ali pravna oseba, ki prva posname zvoke neke izvedbe ali druge zvoke.

Pravice proizvajalca fonogramov

129. člen

Proizvajalec fonogramov ima izključno pravico:

1. reproduciranja svojih fonogramov;
2. predelave svojih fonogramov;
3. distribuiranja svojih fonogramov;
4. dajanja v najem svojih fonogramov.

Pravica do nadomestila pri javni priobčitvi fonograma

130. člen

(1) Če se fonogram, ki je bil izdan za komercialne namene, ali njegov posnetek uporabi za radiodifuzno oddajanje ali kakšno drugo obliko javne priobčitve, je dolžan uporabnik vsakokrat plačati proizvajalcu fonogramov enkratno primerno nadomestilo.

(2) Polovico nadomestila iz prejšnjega odstavka mora proizvajalec fonogramov izplačati izvajalcem, katerih izvedbe so posnete na uporabljenem fonogramu, če niso s pogodbo med njimi določeni drugačni deleži.

Pravica do nadomestila

131. člen

Proizvajalec fonogramov ima pravico do nadomestila za privatno ali drugo lastno reproduciranje po drugem odstavku 37. člena tega zakona.

Trajanje pravic

132. člen

Pravice proizvajalca fonogramov trajajo 50 let, odkar je bil narejen posnetek. Če je bil v tem času fonogram zakonito izdan ali zakonito priobčen javnosti, trajajo pravice proizvajalca fonogramov 50 let od tiste prve izdaje ali tiste prve priobčitve, ki se je pripetila najprej.

3. oddelek

PRAVICE FILMSKIH PRODUCENTOV

Filmski producent

133. člen

Filmski producent je fizična ali pravna oseba, ki v svojem imenu in za svoj ali tuj račun organizira in vodi ustvarjanje avdiovizualnega dela ali zaporedja gibljivih slik ter je odgovorna za njegovo dokončanje.

Pravice filmskega producenta

134. člen

Filmski producent ima izključno pravico:

1. reproduciranja svojih videogramov;
2. distribuiranja svojih videogramov;
3. dajanja v najem svojih videogramov;
4. javnega prikazovanja svojih videogramov.

Pravica do nadomestila

135. člen

Filmski producent ima pravico do nadomestila za privatno ali drugo lastno reproduciranje po drugem odstavku 37. člena tega zakona.

Trajanje pravic

136. člen

Pravice filmskega producenta trajajo 50 let, odkar je bil narejen posnetek. Če je bil v tem času videogram zakonito izdan ali zakonito priobčen javnosti, trajajo pravice filmskega producenta 50 let od tiste prve izdaje ali tiste prve priobčitve, ki se je pripetila najprej.

4. oddelek

PRAVICE RTV ORGANIZACIJ

Pravice RTV organizacije

137. člen

RTV organizacija ima izključno pravico:

1. radiodifuzne retransmisije svojih oddaj;
2. sekundarnega radiodifuznega oddajanja svojih oddaj, če se izvaja na krajih, ki so dostopni javnosti proti plačilu vstopnine;
3. snemanja svojih oddaj;

4. reproduciranja posnetkov svojih oddaj;
5. distribuiranja posnetkov svojih oddaj.

138. člen

Trajanje pravic

Pravice RTV organizacij trajajo 50 let od prvega radiodifuznega oddajanja.

5. oddelek

PRAVICE ZALOŽNIKOV

Pravica do nadomestila

139. člen

- (1) Založniki imajo pravico do nadomestila za privatno ali drugo lastno reproduciranje po tretjem odstavku 37. člena tega zakona.
- (2) Pravica iz prejšnjega odstavka traja 50 let od zakonite izdaje dela.

Neobjavljena prosta dela

140. člen

- (1) Oseba, ki prvič zakonito izda še neobjavljeno delo, na katerem so avtorske pravice že potekle, uživa varstvo, ki je enako materialnim avtorskim pravicam in drugim pravicam avtorja po tem zakonu.
- (2) Pravice iz prejšnjega odstavka trajajo 25 let od prve zakonite izdaje dela.

Kritične ali znanstvene izdaje prostih del

141. člen

- (1) Oseba, ki pripravi izdajo dela, na katerem so avtorske pravice že potekle in je rezultat znanstvene dejavnosti ter se bistveno razlikuje od znanih izdaj tega dela, uživa varstvo, ki je enako materialnim avtorskim pravicam in drugim pravicam avtorja po tem zakonu.
- (2) Pravice iz prejšnjega odstavka trajajo 30 let od prve zakonite izdaje dela.

Šesto poglavje

UVELJAVLJANJE PRAVIC

1. oddelek

SPLOŠNE DOLOČBE

Avtor in zastopnik

142. člen

Avtor lahko uveljavlja svoje avtorske pravice osebno ali po zastopniku.

Individualno in kolektivno uveljavljanje

143. člen

Avtorske pravice se uveljavljajo posamično (individualno), to je za vsako posamezno avtorsko delo posebej, ali skupinsko (kolektivno), to je za več avtorskih del več avtorjev hkrati, če ta zakon tako določa.

Vsebina uveljavljanja po zastopniku

144. člen

(1) Uveljavljanje avtorskih pravic po zastopniku obsega:

1. zastopanje avtorjev pri njihovih pravnih poslih in razmerjih z uporabniki oziroma naročniki njihovih del, vključno s pobiranjem avtorskih honorarjev ali drugih nadomestil;
2. zastopanje avtorjev v postopkih pred sodišči in drugimi organi zaradi varstva njihovih avtorskih pravic.

(2) Kadar avtor uveljavlja svoje pravice pred sodišči ali drugimi organi po zastopniku, ki je domača pravna oseba, je tak zastopnik upravičen do plačila za svoje delo in do povračila stroškov v zvezi z opravljenim delom od nasprotne stranke po svoji tarifi, če pooblaščen delavec zastopnika izpolnjuje naslednje pogoje: da je državljan Republike Slovenije; da ima v Republiki Sloveniji pridobljen strokovni naziv diplomirani pravnik ali v Republiki Sloveniji nostrificirano v tujini pridobljeno diplomo pravne fakultete; da je opravil pravniški državni izpit; da ima pet let praktičnih izkušenj kot diplomirani pravnik; da aktivno obvlada slovenski jezik. Zastopniško tarifo sprejema zastopnik ali združenje zastopnikov v soglasju z ministrom, pristojnim za pravosodje.

Sorodne pravice

145. člen

Določbe tega poglavja, ki se nanašajo na avtorsko pravico, se smiselno uporabljajo za sorodne pravice.

2. oddelek

KOLEKTIVNO UVELJAVLJANJE

Vsebina kolektivnega uveljavljanja

146. člen

Kolektivno uveljavljanje avtorskih pravic obsega:

1. prenos neizključnih pravic za uporabo avtorskih del;
2. pobiranje in izterjavo avtorskih honorarjev in nadomestil od uporabe avtorskih del;
3. delitev zbranih avtorskih honorarjev in nadomestil med avtorje;
4. uveljavljanje varstva avtorskih pravic pred sodišči in drugimi organi.

Primeri kolektivnega uveljavljanja

147. člen

(1) Kolektivno uveljavljanje avtorskih pravic je dopustno samo glede že objavljenih avtorskih del in v naslednjih primerih:

1. javna priobčitev neodrskih glasbenih del in pisanih del s področja književnosti (male pravice);
2. odplačna odsvojitve izvirkov likovnih del (sledna pravica);
3. javno posojanje izvirkov ali primerkov avtorskih del, razen računalniških programov in baz podatkov;
4. reproduciranje avtorskih del za privatno ali drugo lastno uporabo;
5. kabelska retransmisija avtorskih del, razen pri lastnih oddajah RTV organizacij, ne glede na to, ali gre za njihove lastne pravice ali so bile pravice prenesene na njih od drugih imetnikov pravic;
6. reproduciranje glasbenih in književnih del na fonograme in videograme (mehanične pravice);
7. dajanje v najem fonogramov in videogramov;
8. reproduciranje avtorskih del v čitankah in učbenikih za pouk;
9. ponatis aktualnih člankov v dnevnem in periodičnem tisku;
10. reproduciranje likovnih del, fotografij, načrtov in skic v dnevnem in periodičnem tisku;
11. ponatis odlomkov ali krajših pisanih del s področja leposlovja v dnevnem in periodičnem tisku;
12. reproduciranje in javna priobčitev del v okviru propagandnih sporočil, ki trajajo do 60 sekund;
13. reproduciranje del na splošno dostopnih krajih z namenom doseganja gospodarske koristi.

(2) Pravice iz 1. do 5. točke prejšnjega odstavka se lahko uveljavljajo samo kolektivno.

Kolektivne organizacije

148. člen

(1) S kolektivnim uveljavljanjem avtorskih pravic se lahko ukvarjajo samo organizacije avtorjev, ki se ustanovijo za ta namen in imajo za to dovoljenje Urada Republike Slovenije za intelektualno lastnino (Urad).

(2) Organizacije avtorjev za kolektivno uveljavljanje avtorskih pravic iz prejšnjega odstavka (kolektivne organizacije) poslujejo z neprofitnim namenom in se smejo ukvarjati samo s kolektivnim uveljavljanjem avtorskih pravic.

(3) Kolektivne organizacije upravljajo člani v skladu z njihovimi statuti.

(4) Kolektivna organizacija lahko administrativno-tehnične posle v zvezi s kolektivnim uveljavljanjem avtorskih pravic s pogodbo zaupa drugi kolektivni organizaciji ali gospodarski družbi.

Pogoji za dovoljenje

149. člen

(1) Urad izda dovoljenje kolektivni organizaciji, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

1. da ima sedež v Republiki Sloveniji;
2. da je odprta vsem imetnikom pravic;
3. da je njen statut v skladu s tem zakonom;
4. da zagotavlja učinkovito in gospodarno uveljavljanje pravic na območju celotne države.

(2) Pri ugotavljanju pogojev za učinkovito uveljavljanje avtorskih pravic iz 4. točke prejšnjega odstavka Urad upošteva zlasti: število avtorjev, ki so sklenili pogodbo s kolektivno organizacijo, obseg uporabe avtorskih del oziroma število možnih uporabnikov, način in sredstva, s katerimi namerava kolektivna organizacija doseči svoje cilje ter sposobnost uveljavljanja pravic v tujini.

Statut

150. člen

Statut kolektivne organizacije mora vsebovati zlasti:

1. ime, ki ne sme biti identično ali zamenljivo z imenom druge kolektivne organizacije;
2. cilje in namene ter vrste pravic, ki jih uveljavljajo;
3. pogoje za pridobitev in prenehanje članstva, pri čemer število njenih članov ne more biti manjše od deset;
4. kategorije imetnikov avtorskih pravic (avtorji prvotnega dela, avtorji priredbe, avtorji prevoda itd., dediči, založniki, delodajalci) ter vrste članstva (redni, pridruženi, občasni, častni, zunanji itd.), od česar je odvisno sodelovanje pri upravljanju kolektivne organizacije;
5. pravice članov in sistem glasovanja po vrstah članstva;
6. dolžnosti članov in disciplinske določbe;
7. vodstvene in predstavniške organe ter njihove pristojnosti, določbe o sklicevanju, konstituiranju in delu organov;
8. postopke za imenovanje in razrešitev funkcionarjev;
9. temeljna načela za razdeljevanje zbranih avtorskih honorarjev med upravičence;
10. sistem nadzorstva nad finančnim in materialnim poslovanjem;
11. način delitve sredstev v primeru prenehanja organizacije.

Dovoljenje Urada

151. člen

(1) Urad izda dovoljenje kolektivni organizaciji na podlagi javnega razpisa, ki se objavi v uradnem glasilu Republike Slovenije.

(2) Za kolektivno uveljavljanje določenih pravic iz 148. člena tega zakona na isti vrsti avtorskih del se praviloma izda dovoljenje samo eni kolektivni organizaciji.

(3) Urad izda dovoljenje z upravno odločbo, zoper katero je dopustna pritožba. O pritožbi odloči Vlada Republike Slovenije.

(4) Dokončna odločba iz prejšnjega odstavka se objavi v uradnem glasilu Republike Slovenije.

Preklic dovoljenja

152. člen

- (1) Urad prekliče izdano dovoljenje, če nastopijo okoliščine, ki bi bile razlog za zavrnitev izdaje dovoljenja, ali če kolektivna organizacija huje ali večkrat krši določbe tega zakona.
- (2) V tem primeru Urad kolektivno organizacijo najprej pisno opozori in ji določi rok najmanj 30 dni za odpravo ugotovljenih kršitev.
- (3) Preklic dovoljenja začne veljati 30. dan po objavi dokončne odločbe v uradnem glasilu Republike Slovenije.

Splošne tarife in tarifni sporazumi

153. člen

- (1) Kolektivna organizacija sprejme splošne tarife za uporabo avtorskih del.
- (2) Kolektivna organizacija predloži splošne tarife v odobritev Uradu. Odobrene splošne tarife se objavijo v uradnem glasilu Republike Slovenije.
- (3) S tarifnimi sporazumi med kolektivno organizacijo in uporabniki ali združenji uporabnikov se lahko določijo posebne tarife.

Pravila o delitvi

154. člen

- (1) Kolektivna organizacija sprejme pravilnik o delitvi zbranih avtorskih honorarjev in nadomestil, ki mora biti v skladu s temeljnimi načeli tega zakona in statuta ter mora izključiti vsako arbitrarnost.
- (2) Delitev mora upoštevati načelo spodbujanja in podpiranja kulturnoumetniških stvaritev, ki so pomembne za razvoj kulture.
- (3) Za kritje stroškov kolektivne organizacije se lahko nameni največ 30% zbranih avtorskih honorarjev in nadomestil.

Poseben primer delitve

155. člen

- (1) Nadomestilo, zbrano na podlagi drugega odstavka 37. člena tega zakona, se deli avtorjem v obsegu 40%, izvajalcem v obsegu 30% ter proizvajalcem fonogramov oziroma filmskim producentom v obsegu 30%.
- (2) Nadomestilo, zbrano na podlagi tretjega odstavka 37. člena tega zakona, se deli avtorjem v obsegu 50% ter založnikom v obsegu 50%.

Uveljavljanje pravic

156. člen

(1) Kolektivna organizacija lahko uveljavlja avtorske pravice na podlagi pogodbe z avtorjem. Ta vsebuje zlasti: avtorjev nalog in pooblastilo za uveljavljanje njegovih pravic, vrsto del in pravic, ki jih uveljavlja za avtorja ter trajanje pogodbe, ki ne sme presegati pet let. Po preteku tega roka se pogodba lahko podaljšuje za pet let.

(2) Dokler je kolektivno uveljavljanje avtorskih pravic po zakonu ali nalogu avtorja preneseno na kolektivno organizacijo, avtor ne more osebno uveljavljati teh pravic.

(3) Pravice iz 1. do 5. točke prvega odstavka 147. člena tega zakona lahko pristojna kolektivna organizacija uveljavlja tudi brez pogodbe z avtorjem.

Aktivna legitimacija

157. člen

Kolektivna organizacija vodi postopke za uveljavljanje avtorskih pravic pred sodišči in drugimi organi v svojem imenu, vendar mora o tako uveljavljenih pravicah položiti avtorju račun.

Dolžnost uveljavljanja pravic

158. člen

Kolektivna organizacija ne sme odkloniti uveljavljanja avtorskih pravic s področja svoje dejavnosti, če to zahteva avtor, ki je državljan Republike Slovenije, ali ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.

Dolžnost obveščanja in sklepanja pogodb

159. člen

(1) Kolektivna organizacija je dolžna na zahtevo vsakogar dati podatke, ali uveljavlja določene pravice na avtorskem delu in pod katerimi pogoji.

(2) Na zahtevo uporabnika ali združenja uporabnikov je kolektivna organizacija dolžna po svojih običajnih pogojih sklepati pogodbe o prenosu neizključnih pravic, ki jih uveljavlja.

(3) Če stranke ne dosežejo sporazuma o višini honorarja, se šteje, da je ustrezna pravica prenesena, če tisti, ki jo zahteva, položi na račun kolektivne organizacije ali pri sodišču tak znesek, kot ga zaračunava kolektivna organizacija po svoji splošni tarifi.

Dolžnost uporabnikov do obveščanja

160. člen

(1) Prireditelji kulturnoumetniških in zabavnih prireditev ter drugi uporabniki avtorskih del so v primerih, ko je to potrebno po tem zakonu, dolžni predhodno pridobiti pravice za javno priobčitev avtorskih del, v 15

dneh po priobčitvi pa poslati pristojni kolektivni organizaciji sporede vseh uporabljenih del.

(2) Na zahtevo avtorja ali kolektivne organizacije pristojni organ za notranje zadeve prepove prireditelju oziroma uporabo avtorskega dela, če prireditelj ni predhodno pridobil pravic iz prejšnjega odstavka.

(3) RTV organizacije so dolžne enkrat mesečno dostavljati pristojni kolektivni organizaciji sporede oddajanih avtorskih del.

(4) Uporabniki avtorskih del, ki na podlagi tega zakona ta dela uporabljajo brez posebnega prenosa ustrezne pravice, so dolžni enkrat mesečno dostavljati pristojni kolektivni organizaciji podatke o tovrstni uporabi del.

(5) Lastnik izvornikov likovnih del, organizator dražbe ali drug posrednik je dolžan dostaviti pristojni kolektivni organizaciji podatke o odsvojenih izvornikih, prodajalci in maloprodajni ceni odsvojenih izvornikov v 30 dneh po opravljeni odsvojitvi.

Pogoj za opravljanje dejavnosti

161. člen

Kadar je opravljanje določene dejavnosti vezano na pridobitev pravic iz 1. do 5. točke prvega odstavka 147. člena tega zakona, pristojni organ ne izda dovoljenja za opravljanje dejavnosti, če izvajalec dejavnosti nima sklenjene pogodbe z ustrežno kolektivno organizacijo.

Nadzor članov

162. člen

(1) Vsak član lahko zahteva, da v roku, določenem v statutu, dobi na vpogled letno finančno poročilo in poročilo nadzornega odbora kolektivne organizacije.

(2) Najmanj deset rednih članov kolektivne organizacije lahko zahteva, da eden ali več neodvisnih izvedencev pregleda poslovanje organizacije.

Nadzor Urada

163. člen

(1) Izvajanje kolektivnega uveljavljanja avtorskih pravic v skladu s tem zakonom nadzoruje Urad.

(2) Urad lahko zahteva informacije ali podatke od kolektivne organizacije, inšpekcijski pregled in nadzor finančnega poslovanja ter določi svojega predstavnika, ki se udeležuje sej organov kolektivne organizacije s pravico do besede, vendar brez pravice glasovanja.

(3) Kolektivne organizacije morajo obveščati Urad o imenovanju in razrešitvi svojih funkcionarjev, o sklenjenih pogodbah z združenji uporabnikov in o sklenjenih pogodbah s tujimi organizacijami enake dejavnosti, o spremembah splošnih tarif ali statutov ipd.

(4) K spremembam statutov mora dati poprejšnje soglasje Urad. Če Urad v dveh mesecih od izročitve pravilno sestavljene zahteve ne izda soglasja, se šteje, da je bilo soglasje dano.

Sedmo poglavje

VARSTVO PRAVIC

1. oddelek

SPLOŠNE DOLOČBE

Upravičenci

164. člen

(1) Tisti, čigar pravice iz tega zakona so bile kršene (upravičenec), lahko zahteva zoper kršilca (kršilec) varstvo pravic in povrnitev škode po pravilih o povzročitvi škode, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(2) Enako varstvo lahko zahteva upravičenec, kadar grozi dejanska nevarnost, da bodo kršene pravice po tem zakonu.

Solidarnost upravičencev in kršilcev

165. člen

(1) Kadar je več upravičencev neke pravice iz tega zakona, lahko vsak izmed njih zahteva varstvo celotne pravice.

(2) Kadar je več kršilcev neke pravice iz tega zakona, je vsak izmed njih zavezan za celotno kršitev.

Poseben primer kršitve pravic

166. člen

Šteje se, da je neka oseba kršila izključne pravice po tem zakonu, kadar proizvede, uvozi, poseduje v gospodarske namene, distribuira, da v najem ali v drugačno rabo

1. kakršnakoli sredstva, katerih edini ali pretežni namen je neupravičeno odstraniti ali obiti tehnično napravo ali računalniški program, ki se uporablja kot zakonita zaščita pred neupravičeno uporabo;

2. kakršnakoli sredstva, ki lahko omogočijo ali pripomorejo, da javnost, ki za to ni upravičena, sprejema kodirane radijske ali televizijske programske signale.

2. oddelek

SODNO VARSTVO

Zahtevki

167. člen

(1) Ob kršitvi izključnih pravic iz tega zakona lahko upravičenec zahteva:

1. da se kršilcu prepovedo priprave za kršitve, samo kršenje in bodoče kršitve (prepovedna ali opustitvena tožba);

2. da kršilec odstrani stanje, ki je nastalo s kršitvijo (odstranitvena tožba);

3. da se uničijo ali predručajijo protipravni primerki in embalaža dela, izvedbe ali drugih predmetov

varstva po tem zakonu;

4. da se uničijo ali predrugačijo matrice, negativi, plošče, kalupi ali druga sredstva, s katerimi je bila storjena kršitev;

5. da se uničijo ali predrugačijo naprave, ki so edino ali pretežno namenjene za kršitev pravic po tem zakonu in so v lasti kršilca;

6. da se sodba objavi na stroške kršilca v javnih glasilih v obsegu in na način, ki ga določi sodišče.

(2) Določbe 2. in 3. točke prejšnjega odstavka ne veljajo za arhitekturne objekte, razen če je uničenje ali predrugačenje objekta glede na okoliščine primera opravičljivo.

(3) Namesto zahtevkov iz 3. ali 4. točke prvega odstavka tega člena lahko upravičenec zahteva, da mu kršilec ali lastnik prepusti primerke ali sredstva iz teh točk za plačilo proizvodnih stroškov.

Civilna kazen

168. člen

(1) Če je bila materialna avtorska pravica ali druga pravica avtorja iz tega zakona kršena namerno ali iz hude malomarnosti, lahko upravičenec zahteva plačilo dogovorjenega ali običajnega honorarja ali nadomestila za tovrstno uporabo, povečanega do 200%, ne glede na to, ali je zaradi kršitve pretrpel kakšno premoženjsko škodo ali ne.

(2) Pri odločanju o zahtevku za plačilo civilne kazni in odmeri njene višine sodišče upošteva vse okoliščine primera, zlasti pa stopnjo krivde kršilca, velikost dogovorjenega ali običajnega honorarja ali nadomestila ter preventivni namen civilne kazni.

(3) Če je premoženjska škoda večja od civilne kazni, ima upravičenec pravico zahtevati razliko do popolne odškodnine.

Denarno zadoščenje za nepremoženjsko škodo

169. člen

Neodvisno od povračila premoženjske škode, pa tudi če premoženjske škode ni, lahko sodišče prisodi avtorju ali izvajalcu pravično denarno odškodnino za pretrpljene duševne bolečine zaradi kršitve njegovih moralnih pravic, če spozna, da okoliščine primera, zlasti pa stopnja bolečin in njihovo trajanje, to opravičujejo.

Začasne odredbe

170. člen

(1) Če upravičenec izkaže za verjetno, da je njegova izključna pravica iz tega zakona kršena, lahko sodišče na njegov predlog izda začasno odredbo v zavarovanje nadenarnih zahtevkov po tem zakonu, zlasti pa:

1. da se zasežejo, izključijo iz prometa in shranijo primerki, sredstva, naprave in z njimi povezane listine;
2. da se prepovejo grozeče kršitve ali nadaljevanje že začelih kršitev;
3. da se izvršijo drugi podobni ukrepi.

(2) Če obstaja utemeljena bojazen, da zavarovanja iz prejšnjega odstavka kasneje ne bo mogoče izvesti, lahko sodišče izda in izvrši odredbe iz prejšnjega odstavka brez poprejšnjega obvestila in zaslišanja nasprotnika.

(3) Postopek z začasnimi odredbami je nujen.

(4) Za postopek za izdajo začasne odredbe se uporabljajo določbe zakona o izvršilnem postopku, če ni s tem zakonom drugače določeno.

Zavarovanje dokazov

171. člen

(1) Če upravičenec izkaže za verjetno, da je njegova izključna pravica iz tega zakona kršena in da obstaja utemeljena bojazen, da bodo dokazi o tej kršitvi uničeni ali jih kasneje ne bo mogoče izvesti, lahko sodišče na njegov predlog izvede te dokaze brez poprejšnjega obvestila in zaslišanja nasprotnika.

(2) Izvedba dokazov po prejšnjem odstavku lahko obsega ogled (prostorov, poslovne dokumentacije, inventarja, baz podatkov, računalniških pomnilnih enot ali drugih stvari itd.), pregled in izročitev listin, zaslišanje prič, določitev in zaslišanje izvedencev.

(3) Sklep, s katerim je bilo ugodeno predlogu za zavarovanje dokazov, se skupaj s predlogom vroči nasprotniku ob samem izvajanju dokazov, če to ni mogoče, pa takoj, ko je mogoče. Zoper ta sklep ni pritožbe.

(4) Postopek za zavarovanje dokazov je nujen.

(5) Za postopek za zavarovanje dokazov se uporabljajo določbe zakona o pravnem postopku, če ni s tem zakonom drugače določeno.

3. oddelek

UKREPI ZA ZAGOTOVITEV VARSTVA

Dolžnost obveščanja

172. člen

(1) Upravičenec lahko zahteva od oseb, ki imajo kakršnokoli zvezo s kršitvijo pravic po tem zakonu (proizvajalec, tiskar, uvoznik, dobavitelj ali posestnik primerkov ali sredstev, s katerimi je bila kršena pravica), da mu nemudoma sporoči podatke in predloži listine v zvezi s kršitvijo.

(2) Obveznost iz prejšnjega odstavka ne velja, če so izpolnjeni pogoji, pri katerih lahko priča v pravnem postopku odreče pričanje ali odgovor na posamezna vprašanja.

(3) Če osebe iz prvega odstavka tega člena ne sporočijo podatkov ali predložijo listin, s katerimi razpolagajo, odgovarjajo odškodninsko za škodo, ki nastane zaradi take opustitve.

Carinski ukrepi

173. člen

(1) Če upravičenec izkaže za verjetno, da bi bila z uvozom določenega blaga v državo njegova izključna pravica iz tega zakona kršena, lahko carinski organi na njegov predlog odredijo:

1. da lahko upravičenec ali njegov zastopnik pregleda to blago;
2. da se to blago zaseže, izključi iz prometa in shrani.

(2) V predlogu iz prejšnjega odstavka mora upravičenec predložiti carinskim organom podroben opis blaga,

zadovoljive dokaze o svojih izključnih pravicah in njihovi verjetni kršitvi. Na zahtevo carinskih organov mora upravičenec založiti varščino za morebitno škodo, ki bi nastala s temi ukrepi.

(3) Carinski organi morajo o sprejetih ukrepih nemudoma obvestiti uvoznika in prejemnika blaga. Carinski organi preklicujejo sprejete ukrepe, če upravičenec v sedmih dneh ne vloži tožbe ali ne začne drugega postopka v opravičilo sprejetih ukrepov.

Register

174. člen

(1) Zaradi zavarovanja dokazov ali iz drugih razlogov lahko imetniki pravic iz tega zakona vpišejo ali shranijo izvirnike ali primerke svojih del, fonograme, videograme ali predmete kake druge svoje pravice v register zavarovanih del pri pristojni organizaciji.

(2) Dokler se ne dokaže nasprotno, se šteje, da ustrezne pravice na registriranih delih obstajajo in da pripadajo tisti osebi, ki je v registru označena kot njen imetnik.

(3) Register iz prvega odstavka tega člena je za določeno vrsto del eden za vso državo, javen in ga vodi organizacija, ki jo za to pooblasti Urad.

(4) Če nastane dvom, ali gre za avtorsko delo, daje mnenje organizacija iz prejšnjega odstavka.

(5) Določbe tega člena nimajo vpliva na nastanek in varstvo pravic po tem zakonu.

Znaki o pridržanih izključnih pravicah

175. člen

(1) Izključni imetniki avtorskih pravic iz tega zakona lahko opremijo izvirnik ali primerke svojega dela z znakom C pred svojim imenom ali firmo in letom prve objave.

(2) Izključni imetniki pravic na fonogramih iz tega zakona lahko opremijo izvirnik ali primerke svojega izdanega fonograma ali njihove ovitke z znakom P pred svojim imenom ali firmo in letom prve izdaje.

(3) Dokler se ne dokaže nasprotno, se šteje, da obstajajo izključne pravice na delih oziroma fonogramih, ki so opremljeni z znaki iz tega člena in da pripadajo tisti osebi, ki je ob tem znaku navedena.

(4) Določbe tega člena nimajo vpliva na nastanek in varstvo pravic po tem zakonu.

Osmo poglavje

RAZMERJA S TUJIMI ELEMENTI

Splošno

176. člen

(1) Varstvo po tem zakonu uživajo avtorji in imetniki sorodnih pravic, ki so državljani Republike Slovenije ali imajo svoj sedež v Republiki Sloveniji.

(2) Tuje fizične ali pravne osebe (tujci) uživajo enako varstvo kot osebe iz prejšnjega odstavka, če tako določa mednarodna pogodba ali ta zakon ali če je podana dejanska vzajemnost.

(3) Ne glede na določbe tega poglavja uživajo tujci varstvo po tem zakonu:

1. glede moralnih pravic - v vsakem primeru;
2. glede sledne pravice in pravice do nadomestila za privatno ali drugo lastno reproduciranje - pod pogojem dejanske vzajemnosti.

(4) Vzajemnost mora dokazati tisti, ki se nanjo sklicuje.

Avtorji

177. člen

(1) Varstvo po tem zakonu uživajo avtorji:

1. ki imajo prebivališče v Republiki Sloveniji;
2. glede tistih del, ki so v Republiki Sloveniji izdana prvič ali pa v 30 dneh od dneva, ko so bila izdana v kakšni drugi državi;
3. glede avdiovizualnih del, katerih producent ima svoj sedež ali prebivališče v Republiki Sloveniji;
4. glede arhitekturnih in likovnih del, ki so kot nepremičnina ali njen trdni sestavni del na ozemlju Republike Slovenije.

(2) Če je avtorsko delo ustvarilo več avtorjev, uživajo varstvo po tem zakonu vsi, če vsaj en od njih izpolnjuje enega od pogojev iz prejšnjega odstavka.

Izvajalci

178. člen

(1) Varstvo po tem zakonu uživajo izvajalci:

1. ki imajo prebivališče v Republiki Sloveniji;
2. katerih izvedbe potekajo na ozemlju Republike Slovenije;
3. katerih izvedbe so posnete na fonograme, ki uživajo varstvo po tem zakonu;
4. katerih izvedbe so zajete, ne da bi bile posnete na fonograme, v oddajah RTV organizacij, ki uživajo varstvo po tem zakonu.

(2) Če sodeluje pri izvedbi več izvajalcev, uživajo varstvo po tem zakonu vsi, če je vsaj en od njih državljan Republike Slovenije ali ima prebivališče v Republiki Sloveniji.

Proizvajalci fonogramov, filmski producenti in založniki

179. člen

(1) Varstvo po tem zakonu uživajo proizvajalci fonogramov in filmski producenti, katerih fonogram ali videogram je bil prvič posnet v Republiki Sloveniji.

(2) Varstvo po tem zakonu uživajo tudi založniki glede svojih sorodnih pravic, če je njihova izdaja v Republiki Sloveniji izdana prvič ali v 30 dneh od dneva, ko je bila izdana v kakšni drugi državi.

RTV organizacije

180. člen

Varstvo po tem zakonu uživajo RTV organizacije, ki prenašajo svoje oddaje po oddajnikih, ki so na ozemlju Republike Slovenije.

Primerjava rokov trajanja

181. člen

Za tuje imetnike sorodnih pravic, ki uživajo varstvo po tem zakonu, veljajo roki trajanja teh pravic iz tega zakona, s tem, da potečejo najkasneje na dan, ko poteče varstvo v državi, katere državljanji so ali kjer imajo sedež, in da ne morejo biti daljši od rokov po tem zakonu.

Priobčitev javnosti po satelitu

182. člen

(1) Varstvo po tem zakonu uživajo avtorji in imetniki sorodnih pravic, katerih delo ali predmet sorodnih pravic so priobčeni javnosti po satelitu, če se v Republiki Sloveniji vnesejo pod nadzorom in odgovornostjo RTV organizacije ustrezni programski signali v neprekinjeno komunikacijsko verigo, ki vodi k satelitu in nazaj na zemljo.

(2) Varstvo po tem zakonu velja tudi, če ni izpolnjen pogoj iz prejšnjega odstavka, pa
1. je v Republiki Sloveniji usmerjevalna postaja, iz katere se prenašajo programski signali, ali
2. ima RTV organizacija, ki je naročila priobčitev javnosti po satelitu, svoj sedež v Republiki Sloveniji.

Apatridi in begunci

183. člen

(1) Avtorji in imetniki sorodnih pravic, ki nimajo državljanstva ali ga ni mogoče ugotoviti, uživajo enako varstvo po tem zakonu kot državljanji Republike Slovenije, če imajo v njej svoje prebivališče.

(2) Če nimajo prebivališča ali ga ni mogoče ugotoviti, uživajo v Republiki Sloveniji enako varstvo kot državljanji Republike Slovenije, če imajo v njej svoje bivališče.

(3) Če nimajo v Republiki Sloveniji niti prebivališča niti bivališča, uživajo v Republiki Sloveniji enako varstvo kot državljanji države, v kateri imajo svoje prebivališče oziroma bivališče.

(4) Določbe tega člena veljajo tudi za avtorje in imetnike sorodnih pravic, ki imajo po mednarodnih pogodbah ali predpisih Republike Slovenije status begunca.

Deveto poglavje

KAZENSKÉ DOLOČBE

184. člen

(1) Z denarno kaznijo najmanj 400.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki

1. brez prenosa ustrezne materialne avtorske pravice od avtorja v primerih, ko je tak prenos potreben po tem zakonu, reproducira, distribuira, da v najem, javno izvede, javno prenese, javno predvaja, javno prikaže, radiodifuzno oddaja, radiodifuzno retransmitira, sekundarno radiodifuzno oddaja, predela ali avdiovizualno priredi delo oziroma primerek dela (21. in 22. člen);
2. brez prenosa ustrezne izključne pravice od izvajalca, proizvajalca fonogramov ali filmskega producenta v primerih, ko je tak prenos potreben po tem zakonu, reproducira, distribuira ali da v najem posnetek izvedbe oziroma fonogram ali videogram (121., 129. in 134. člen);
3. brez prenosa ustrezne izključne pravice od RTV organizacije v primerih, ko je tak prenos potreben po tem zakonu, reproducira ali distribuira posnetek oddaje (137. člen);
4. proizvede, uvozi, poseduje za gospodarske namene, distribuira, da v najem ali drugačno rabo kakršnakoli sredstva, katerih edini ali pretežni namen je neupravičeno odstraniti ali obiti tehnično napravo ali računalniški program, ki se uporablja kot zakonita zaščita pred neupravičeno uporabo (1. točka 166. člena);
5. proizvede, uvozi, poseduje za gospodarske namene, distribuira, da v najem ali drugačno rabo kakršnakoli sredstva, ki lahko omogočijo ali pripomorejo, da javnost, ki za to ni upravičena, sprejema kodirane radijske ali televizijske programske signale (2. točka 166. člena).

(2) Z denarno kaznijo najmanj 80.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z denarno kaznijo najmanj 80.000 tolarjev se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Primerki avtorskega dela iz 1. točke, posnetki izvedbe ter fonogrami in videogrami iz 2. točke, posnetki oddaj iz 3. točke ter sredstva iz 4. in 5. točke prvega odstavka tega člena se vzamejo.

185. člen

(1) Z denarno kaznijo najmanj 200.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če

1. pristojni kolektivni organizaciji na njeno zahtevo ne pošlje v roku podatkov o vrsti in številu prodanih ali uvoženih naprav za tonsko in vizualno snemanje, naprav za fotokopiranje, praznih nosilcev zvoka ali slike ter podatkov o prodanih fotokopijah, ki so potrebni za izračun dolžnega nadomestila (tretji odstavek 38. člena);
2. pristojni kolektivni organizaciji ne pošlje v roku sporedov uporabljenih del (prvi, tretji in četrti odstavek 160. člena);
3. pristojni kolektivni organizaciji ne pošlje v roku podatkov o odsvojenih izvornikih, o prodajalcu in maloprodajni ceni izvornikov likovnih del (peti odstavek 160. člena).

(2) Z denarno kaznijo najmanj 60.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z denarno kaznijo najmanj 60.000 tolarjev se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

186. člen

(1) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona, navedenih v 1. do 5. točki prvega odstavka 184. člena, opravlja tržna inšpekcija.

(2) Kadar pooblaščen oseba tržne inšpekcije pri opravljanju nadzora utemeljeno sumi, da je storjen prekršek, začasno zaseže predmete, ki so bili uporabljeni ali namenjeni za prekršek, ali so nastali s prekrškom.

(3) Pooblaščen oseba tržne inšpekcije preda predmete, ki jih začasno zaseže, takoj s predlogom za uvedbo postopka o prekršku pristojnemu organu za postopek o prekrških.

Deseto poglavje

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

187. člen

(1) Določbe tega zakona o nadomestilu za privatno ali drugo lastno reproduciranje (37. do 39. člen) se začnejo uporabljati po dveh letih od uveljavitve tega zakona.

(2) Vlada Republike Slovenije izda predpis iz prvega odstavka 39. člena tega zakona najkasneje v roku enega leta od uveljavitve tega zakona.

188. člen

Določbe tega zakona o nadomestilu za javno priobčitev fonograma (122. in 130. člen) se začnejo uporabljati po dveh letih od uveljavitve tega zakona.

189. člen

(1) Organizacije avtorjev, ki so pred uveljavitvijo tega zakona kolektivno uveljavljale avtorske pravice po 91. in 93. členu zakona o avtorski pravici (Uradni list SFRJ, št. 19/78, 24/86, 21/90), lahko nadaljujejo z delom brez dovoljenja Urada, dokler Urad ne izda dovoljenja za kolektivno uveljavljanje istih pravic kolektivni organizaciji, ki izpolnjuje pogoje iz tega zakona.

(2) Tarife, ki so jih sprejele organizacije avtorjev pred uveljavitvijo tega zakona na podlagi 91. a člena zakona o avtorski pravici, se uporabljajo do uveljavitve splošnih ali posebnih tarif na podlagi 153. člena tega zakona.

(3) Če se v enem letu od uveljavitve tega zakona ne ustanovijo ustrezne kolektivne organizacije, lahko Urad izda začasno dovoljenje za kolektivno uveljavljanje določenih pravic pravni osebi, ki ne izpolnjuje pogojev iz 149. člena tega zakona, v katerem določi rok in pogoje za začasno kolektivno uveljavljanje pravic.

190. člen

Določbe tega zakona se ne uporabljajo za pogodbe ali dejanja uporabe, ki so bile sklenjene ali izvršene pred njegovo uveljavitvijo, če ni s tem zakonom drugače določeno.

191. člen

Določbe tega zakona o računalniških programih in bazah podatkov se uporabljajo tudi za računalniške programe in baze podatkov, ki so bili ustvarjeni pred dnev njegove uveljavitve, če se s tem ne posega v pogodbe in pravice, ki so bile sklenjene ali pridobljene do tega dne.

192. člen

Za pogodbe o uporabi del in predmetov sorodnih pravic, ki bodo veljale ob uveljavitvi tega zakona, se njegove določbe o priobčitvi javnosti po satelitu uporabljajo šele od 1.1.2000 dalje, če bodo takrat še veljale.

193. člen

(1) Ta zakon velja za vsa avtorska dela in izvedbe izvajalcev, ki so ob njegovi uveljavitvi uživala varstvo na podlagi zakona o avtorski pravici (Uradni list SFRJ, št. 19/78, 24/86, 21/90).

(2) Ta zakon velja za fonograme proizvajalcev fonogramov, glede katerih ob njegovi uveljavitvi še ni preteklo 20 let, odkar so bili prvič posneti.

(3) Ta zakon velja za videograme, za RTV oddaje in za izdaje založnikov kot predmete sorodnih pravic, ki so bili prvič posneti oziroma prvič radiodifuzno oddajane oziroma prvič zakonito izdane po njegovi uveljavitvi.

194. člen

(1) Z dnem, ko začne veljati ta zakon, se preneha uporabljati zakon o avtorski pravici (Uradni list SFRJ, št. 19/78, 24/86, 21/90).

(2) Z dnem, ko začne veljati ta zakon, neha veljati Samoupravni sporazum o pravicah, obveznostih in odgovornostih založniških organizacij in avtorjev pri sklepanju pogodb (Uradni list SRS, št. 7/88).

195. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.120-01/94-1/3

Ljubljana, dne 30. marca 1995

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Jožef Školč